

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postafutárképzéztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a Képes Híradó-val, valamint a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyed-évre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 31. szám.

Julius hó 30.

Pompás választ

adott a felvidéki magyarság nagynevű vezére, Eszterházy János gróf egy biztosító intézetnek, amely a szlovákiai magyar házakra ötven pengőt ajánlott fel. A magyarságot ezernyi veszéllyel szembenező Eszterházy ezt a nagyvagyonu intézethez méltatlanul kis összeget egy pengővel megtoldva, küldötte vissza azzal, hogy az egyik legnagyobb biztosító intézettől morzsákat nem fogad el. Az öntudatos válasz bizonyára kijózanítja a nagyurakat, akik azt hiszik, hogy magyarságuk mellett ilyen borralalókkal tehetnek hitet és garasos adományuk legalább olyan értékű, mint azoknak a szenvedése, akik életüket, sorsukat, minden vagyonukat kockára tették, vagy el is vesztették az új, a nagyobb Magyarországiért, mialatt ők nyugodtan (és a törvény keretei között) harácsolnak a megcsontított ország javaiért...

A magyar igazság

átiütő erejét, eddigi részlet-sikere feletti tehetetlen dühüket és várható további győzelme miatti kétségbeesésüket sehogyan sem tudják leplezni sem a Szent István Birodalomhoz érhetetlen okokból hűtlenné vált szlovákok, sem a nagyhatalmi mámorba esett románok. Az előbbieket, önálló államiságuk lehetetlen voltának tudatára ébredve, „reviziót” emlegetnek, most ők kiáltózzák, hogy „mindent vissza”, míg a románok hallatlan kegyetlenséggel próbálják irtani a husz év szenvedéseiben megedződött erdélyi magyarságot, azokkal pedig, akikhez erős szakos eszközeikkel hozzáférni nem tudnak, azt iparkodnak elhitetni, hogy Magyarországon valósággal éhínség van és a világ legelső katonája, a magyar honvéd, rongyos bakancsban, szakadt ruhában tengeti koldusi életét... Azt hisszük, felesleges szófecsérlés lenne bizonyítani, hogy „revizióról” csak azok javára le-

het szó, akiket ezerszentes jogaikban, birtokukban háborítottak meg, míg husz éves bitórlás sem jogi, sem erkölcsi alapot revíziós követelésekre nem adhat. Ez éppen olyan eset, mintha valaki az elorzott családi kincseket, amelyek ugyan csak esztendőnk mulva kerülnek vissza a jogos birtokoshoz, egyszerűen visszavetelné, arra hivatkozva, hogy a rablolt jószág pár évig az ő kezében volt... Még kevésbé kell szót

vesztegetni a magyar éhínségre, katonáink lerongyolódottságára vonatkozó mesékre. Az ellenkezőjét mindenki tudja, látja, de azal is tisztában vagyunk, hogy ha a magyar katonáknak valóban olyan lenne, amilyennek a románok szeretnék, nem lenne ideges a szomszédos „nagy hatalom”... Szlovák és román szomszédaink érzik, hogy meleg a talaj a lábuk alatt és a husz éves pünkösdi királyság végéhez közeledik...

történet kötések. Hiszen csak Németország felé 1100 vagon friss barackot, 350 vagon ipari lag feldolgozott barackot exportálhatunk.

A gyümölcs-termelői érdekeltség becslése szerint az idei kajszibaracktermés 5000 vagont tesz ki; ebből 1570 vagon kerül exportra, pálinkafőzési és konzervgyári célokra interenciós vásárlásokon 970 vagont vetek meg úgy, hogy

a belföldi piac összesen 2540 vagonnyi mennyiségtől mentesült, 2460 vagont kellene tehát a belföldi piacnak felvennie.

(Itt szegyezzük le, hogy például a múlt esztendőben összesen csak 800 vagon termelt, amiből mindössze 192 vagon került exportra. A folyó évben tehát a tavalyi termés háromszorosa kerül exportra és további háromszorosa maradt itthon fogyasztásra).

Itt nyer azután teljes megvilágítást a lelketlen kútmérgező propaganda. Mert azok, akik arra hivatkoznak, hogy őket elzárta az exporttól és a kereskedelemről, a belföldi piac megszervezése és ellátása körül fejthettek volna ki tevékenységet, ha nem mondták volna le a várható busás haszonnál abban a reményben, hogy a vásárlástól való tartózkodással, illetve a tartózkodás hamis indoklásával hűveket toborozhatnak a zsidótörvény ellenségeinek. Kétségtelenül úgy okozkodtak, hogy

a félrevezetett termelő, abban a hiszében, hogy termése azért maradt a nyakán, mert a zsidókat kirekesztették a kereskedelemről, visszavágja a zsidótörvény előtti időket.

Ismételjük, ebből a híresztelésből egy szó sem igaz; a valóság az, hogy a Magyar Gyümölcskiviteléi Egyesülés kezében minden olyan termelő résztvehetett az exportban, aki 200 pengő övadékat tettett és ötvagonos kivitelre vállalkozott, a kereskedők pedig 500 pengő övadékat kellett elhelyezniük és tíz vagon kivitelre kellett vállalkozniuk.

A belföldi kereskedelemben pedig semmiféle korlátozás nem volt.

Rámutatott a tájékoztató még arra, hogy sajnos a termelők egy része nem fektetett súlyt a minőségre és így állt elő olyan hatalmas mennyiségű gyümölcs, amelynek napok alatt való értékesítése természetesen okozott bizonyos szállítási és egyéb nehézségeket. Ha a termelők ritkították volna néhány héttel ezelőtt fájkon a gyümölcsöt, talán kevesebb, de feltétlenül

nagyobb, szebb, értékesebb és főként könnyebben értékesíthető gyümölcsöt szedhettek volna.

Helyzetjelentés a gyümölcsfronton

Ellenére annak, hogy az idén mindenből, de különösen barackból rekord-termést adott a magyar föld, a gyümölcs-termelők körében nagy az elkeseredés, amelyet bizonyos körök céltalan híreszteléseikkel fokozni iparkodnak.

Ezekről a híresztelésekről, a gazdaságközönség nyugalmanak megzavarását célzó aknamunkáról a barack hazájában, Kecskeméten, a törvényhatóság közgazdasági bizottsági ülésén Kiss Endre dr. főispán is megemlékezett. Rámutatott arra, hogy például meggyből az idén kétszerannyit exportálunk, mint eddig a legjobb esztendőben, a barack-értékesítés körüli kezdeti nehézségeket is sikerült leküzdödni és a hűtőházak révén meg lehetett akadályozni az áruháynást. Rámutatott a főispán arra, hogy a barack általában a gyümölcs-értékesítés körül felelőtlen és rágál-

mazó propaganda folyik.

Gesztelyi Nagy László országgyűlési képviselő, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója eseteket hozott fel arra, hogy

zsidó ügynökök a kecskeméti gyümölcsösökben százasokat mutogatnak a gazdáknak és sajnálkoznak, hogy ezt a gyümölcsre szánt pénzt nem adhatják a termelőknek, mert őket eltiltották a gyümölcskereskedelemtől.

Ezek az emberek híresztelik, hogy a külföldre szánt szállítmányokat tömegesen visszaküldik és a szerencsétlen termelő legfeljebb takarmányozásra használhatja a drága gyümölcsöt.

Ezzel az aljas híreszteléssel szemben a Külkereskedelmi Hivatal részletesen ismerteti a való tényállást és az eddigi értékesítési eredményeket.

Rekord-termés — rekord-export

A Külkereskedelmi Hivatal tájékoztatásában leszzegezi, hogy az idei barackexport mérete meghaladja az eddigi rekord-exportot is. Az utóbbi tíz év alatt 1936-ban került a legnagyobb mennyiség: 1326 vagon barack kivitelre, aminek akkor az volt

a magyarázata, hogy az olasz barack előtt, az Olaszország elleni szankciók miatt minden kaput, sorompót lezártak.

Az idén ezt a rekordmennyiséget is meghaladó mennyiségre

BESZÉLŐ SZÁMOK

1938 szeptember 1-től 1939 június 30-ig Magyarországon: az előző évvel szemben

	elfogyott:	emelkedés:
cukor	1,110,000 q;	291.174 q
sör	357.638 hl;	125.718 hl
könnyű benzin	90.128 q;	62.321 q
nehéz benzin	87.561 q;	20.404 q
motalkós benzin	444.953 q;	87.290 q
petroleum	565.230 q;	64.970 q
gyufa	189.419.500 doboz	22.228.500 doboz
szivarkapapír	71,814.500 csomag	15,175.335 csomag

Az alma-, szilva-értékesítés

A későbbi gyümölcsfajták értékesítésére vonatkozóan a földművelésügyi minisztérium kérésztől osztályának vezetője, *Bárányos Károly*, a következőkben tájékoztatta a nagykörösi hegyközség küldöttségét:

A nyári alma exportjára vonatkozóan a kiviteli engedélyeket máris szétosztották; természetesen csak fertőzőmentes gyümölcs kerülhet kivitelre, míg a fertőzött almát szeszfőzési célokra vásárolják fel.

Biztosították a vörös szilva értékesítését is; amit nem sikerül exportálni, vagy a belföldi piacon értékesíteni, azt 6 filléres egységáron, állami intervencióval, a szeszfőződéki fogják felvásárolni. Rendelték a kék-szilva értékesítését is; a külföldre nem vihető mennyiségeket, lekvár- és szeszfőzési, valamint aszalási célokra fogják felvásárolni. A hegyközségek által kifőzött lekvárt a *Hangya fogja átvenni.*

Csemegezőlő, must

A csemegezőlő exportálására is megtörtént minden intézkedés; sajnos a szaszlót nem lehet kivinni, mert csak Bécsig bírja a szállítást. A borszóló értékesítésének előmozdítására a kormány intervenciót vásárlásokkal fog a termelők segítségére sietni. A must legalacsonyabb ára valószínűleg 1.3 fillér lesz cukorfokokint.

A nagyfontosságú kérdésre vonatkozó adatoknak közlésével elő akarunk segíteni azt, hogy a gyümölcs-termelő gazdaközönség helyes képet alkothasson magának a gyümölcsértékesítés ügyéről és adatokkal felvérteztenen cáfolhassa meg a hangulatkeltésre szánt valótlan híreszteléseket.

A barack-értékesítés kérdésével kapcsolatosan a földművelésügyi minisztérium közlemény adott ki, amely szerint az idén nagyobb mennyiségű barack-aszalvány vihető külföldre, ezért

helyes, ha a termelők sárga-barackfeleségeiket házilag megaszalják. A minisztérium megállapodást létesített a *Hangya Szövetkezettel*, amely a felajánlott megfelelő minőségű mennyiségeket átveszi.

Az aszalvány árát, a külföldön elérhető árak alapján később az ármegállapító bizottság fogja megszabni.

A HÉT POLITIKÁJA

A képviselőház őszi ülészakában módosított házszabályok szerint fog tárgyalni

A képviselőház tudvalevően pénteken, július 28-án, újra összeült, hogy valóra váltsa az utóbbi idők kormányainak a Ház tárgyalási ütemének meggyorsítását célzó házszabálymódosító tervét. Már néhai *Gömbös Gyula* miniszterelnök foglalkozott azzal a tervvel, hogy módosítsa a házszabályokat, hogy elejét vegye annak, hogy fontos törvényjavaslatok letárgyalását hosszadalmas felszólalásokkal késleltessék, illetve sorsdöntő időkben zavarkeltést célzó interpellációkkal, személyeskedő vitákkal lehessen igénybevenni a törvényhozás idejét.

Azóla esztendőket teltek el, a házszabályok módosítására mégsem kerülhetett eddig sor, míg most *Teleki Pál* gróf miniszterelnök elkészítette a módosított házszabályokat, amelyeknek ismertetése végett népes értekezletet tartott a Magyar Elet Pártja július 26-án este.

A nagy érdeklődéssel várt pártértekezleten megjelentek a kormánynek Budapesten időző tagjai, a felsőházi tagok, képviselők és főispánok tulajdonképpen.

Vagy László országos pártelnök nyitotta meg az értekezletet, üdvözölve *Varga József* újonnan kinevezett iparügyi minisztert.

Hunyadi Ferenc gróf napirend előtti felszólalásában szóvá tette, hogy egyes nagyvállalatok közgazdasági ismeretekkel nem bíró előkelőségeket állítanak vállalatok élére óriási fizetéssel, abban a reményben, hogy ezzel elejét veszik a szociális átalakulásnak.

Teleki Pál gróf miniszterelnök emelkedett ezután szólásra és a felszólalásra válaszolva, bejelentette, hogy megfelelő ellenőrzést fog életbe léptetni, hogy

a vállalatok élére csak hozzáértő emberek kerülhessenek, ugyancsak komoly rendszabályokra készül a vállalatoknál divó magas fizetések ügyében is.

Teleki Pál gróf miniszterelnök ezután a házszabálymódosítás ügyére tért át. Rámutatott arra, hogy az *almái feladatok megcsokasodtak*, sem a képviselők, sem a miniszterek idejét nem lehet állandóan ülésekkel igénybevenni, mert sem a javaslatok át gondolására, sem a végrehajtási utasítások kiadására nem jut idő.

Ezért

a kormány meg kívánja rövidíteni a felszólalások és az interpellációs beszédek idejét, valamint a költségvetés tárgyalását is.

Bejelentette a miniszterelnök végül, hogy a házszabálymódosítás megbeszélése után az ülészakot bezárják és a szeptemberben kezdődő ülészakon már a módosított házszabályok alapján fogja a törvényhozás munkáját ellátni.

Antal István dr. igazságügyi államtitkár ismertetése után a házszabályok módosítására vonatkozó javaslatot; melynek egyik leglényesebb intézkedése az, amely

a képviselőház teljes ülése előtt csak általános vitát tesz lehetővé, míg a részletes vita a bizottságokban fog lefolyni.

A felszólalók számát is megszabja az új házszabály. A javaslat értelmében a jövőben csak közérdekű interpellációk lesznek elmondhatók.

Részletesen ismertetette az államtitkár a nagyjelentőségű javaslat minden intézkedését.

A javaslatot általános helyesléssel fogadta a pártértekezlet, majd több hozzászólás után, *Vay László* báró elnök mondott meleg hangon köszö-

netet a miniszterelnöknek és az államtitkárnak.

Vitöz Keresztos-Fischer Ferenc belügyminiszter ismertetése után az elavult állampolgársági törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslatot, amely több visszasszágnak veti végét.

Antal István államtitkár bejelentette ezután, hogy

az igazságügyminisztérium elkészült a valutabüncselekmények erősebb megtorlásáról intézkedő törvényjavaslat tervezé-

vel,

amelyet a közeli napokban már le is fog tárgyalni a képviselőház.

A pártértekezletet pártvaesora követte, amelyen melegen ünnepezték *Varga József* iparügyi minisztert.

A házszabály-módosítás ügyében július 27-én délelőtt pártközi értekezletre hívta össze — *Darányi Kálmán* elnök látogatásán — *Baranyi György* alelnök a pártok vezetőit.

Parlamenti klubot alakítottak a magyar-orosz képviselők

A Magyarországi Képviselői Parlamenti Klubja július 22-én megalakult Ungváron. *Bródy András* képviselő megnyitóbeszédében kifejtette a klub megalakításának jelentőségét és szükségességét. A tisztikar megalakítása során elnökké *Bródy Andrást*, alelnökké *Demkő Mihály* miniszteri tanácsost és *Bence Györgyöt*, titkárrá *Spák Iván* országgyűlési képviselőket.

Az egyes felszólalások kapcsán megtárgyalták a klub munkaprogramját és ennek során *Bródy András* indítványára két pontból álló határozati javaslatot fogadtak el.

Egy másik határozatban kimondta az újonnan megalakult klub, hogy az *amerikai magyar-oroszoknak köszönetét fejezi ki a szentistváni állameszme mellett kitartó munkájukért*. A határozat további részében arra kéri a kormányt, hogy

diplomáciai tevékenységével segítse elő a *Poprádig* terjedő magyar-orosz földnek *Szent István* állama keretében a kárpát-aljai magyar-orosz földdel való mielőbbi egyesítést,

azonban addig is, amíg ez megtörténik, kéri a kormányt, kövesse el minden lehető abban az irányban, hogy a *Szlovákiában élő ruszinok ugyanazonokban a jogokban részesüljenek, mint amilyeneket Szlovákia egyik kisebbsége élveznek.*

A miniszterelnök Kárpátalján

Teleki Pál gróf miniszterelnök július 21-én reggel különvonatán Kárpátaljára látogatott el, ahol néhány napos szemleutazást végzett. A miniszterelnök mindenütt kitörő lelkesedéssel és hálas szeretettel fogadták. *Teleki Pál* gróf július 24-én este indult vissza Budapestre, ahová másnap reggel érkezett meg.

A kormányzó Varga József államtitkárt iparügyi miniszterré nevezte ki

A Budapesti Közlöny július 26-iki száma közli a kormányzó legfelsőbb elhatározását, illetve kéziratait, amelyek szerint az államfő, a miniszterelnök előterjesztésére *Kunder Antal* kereskedelm- és közlekedésügyi mi-

Évfordulóra

Huszonöt évvel ezelőtt, a meleg júliusvégi, augusztuseleji napokban éltük át az ujabbkori történelem legtragikusabb óráit: a szerzejvi revolverlövés nyomán lángbarokult a világnak mind a nagy sarka és a nagy világégés legjobban az ezeréves Magyarországot hamvasztotta el... Negyedszázad keserves szenvedéseit zúdította a világra a 25 évvel ezelőtt könnyelműen felidézett világháború és — mindnyájan látjuk, különösen mi magyarok érezzük, hogy — a huszonöt éves háború még mindig nem ért véget. Azok a politikai rendszerek, amelyek huszonöt évvel ezelőtt kardcsörtetéssel, félelmetes harcigépekkel európai gyarmatszerzésnek vágtak neki, még mindig nem eszmétek rá arra, hogy elmultak a nekik annyira jó régi idők; a kizsákmányolást, nemzetek leigázását immár nem lehet ágyúkkal, géppuskákkal, bombákkal állandósítani.

Körülbelül tízmillió hősi halott teteme porladozik a világ minden táján; őket az enyészethez kergette a negyedszázad előtt tombolt nagyhatalmi mámor; a megmaradtak, az azóta élők pedig a mai gazdasági rendszer modern rabszolgáivá váltak, mégis a hősi halottak hamvain, az élők könnyén, kínján keresztül felkelőben van az igazság napja... Egy sugara már lehullott reánk is és amikor fájón, szomorúan megemlékezünk a tragikus évfordulóról, bizván bizunk a Mindenhatóban, hogy bölcs intézkedéssel feleslegessé teszi azt, hogy a huszonöt esztendővel ezelőtt megcsufolt Igazság győzelmét karddal vivják ki azok, akik már annyira belefáradtak a méltánytalanság, igazságtalanság elcsenvedésébe... Bizva bizunk benne, hogy amikor ma, 25 évvel a vérzivatar után piroslik az ég alja, nem a vérző gőze festi meg a látóhatárt, hanem a diadalmaskodó igazság örömszine biztatja könnyfátyolos tekintetünket...

(-ss -ly)

minisztert az iparügyi minisztérium vezetése alól saját kérelmére felfeltette és iparügyi miniszterré *Varga József* dr. iparügyi államtitkárt nevezte ki. *Varga József* államtitkárnak iparügyi miniszterré történt kinevezése az egész magyar ipari és közgazdasági élet körében észinte örömet és megelégedést kelt.

Országos légoltalmi nap lesz szeptemberben

A *Légoltalmi Liga* hivatalos lapja, a „*Riadó*” legutóbbi számában érdekes hírt közöl. A lap értesülése szerint

előreláthatólag szeptember 27. és 30. napja közötti időben az egész ország területén légvédelmi légoltalmi gyakorlatokat fognak tartani.

A múltban megtartott gyakorlatokkal szemben, amelyeknél főleg a beutatózó jelleggel hanguloyozták a szükséges propaganda érdekében, az őszi gyakorlatoknál már a valódságot megközelítő helyzetben lesznek a feladatok megoldandók, mind a hatósági légoltalmi szervezettek, mind a polgári légvédelem részéről,

Csáky István gróf nyilatkozata

a magyar-német barátság-elleni aknamunkáról

A magyar közvéleményben érthető feltűnést keltett Csáky István gróf külügyminiszternek július 20-án a követségi utján közzétett nyilatkozata,

amely intelem volt a magyar-német barátság méregkeverőjéhez. A nyilatkozat szövege a következő:

— A legutóbbi hetekben több oldalról észlelhető, hogy a magyar közvéleményt igyekeznek németellenes irányba befolyásolni.

— Két utat választottak erre az ismeretlen inspirátorok:

a) igyekeznek bizonyítani, hogy Németországnak nincsenek egyenes szándékai Magyarországgal szemben és hogy

b) háborus konfliktus esetén a birodalom alul fog maradni.

— E kétirányú erőfeszítést a leghatározottabban elítélem és visszautasítom.

— Teszem ezt úgy is, mint magyar ember és úgy is, mint súlyos felelősséget viselő miniszter.

— Nem magyar érdek, hogy a német szándékokat és erőt érintő tendenciózus, sőt néha teljesen hamis beállítások talajra találjanak Magyarországon is. Még akkor is baráti kötelesség ilyen megtévesztések ellen fellépni, ha azok, bár külföldön, de magyar nyelven látnak napvilágot. Eltekintve a komoly nemzeti érdektől, az igaz magyar szellemmel sem egyeztethető össze, hogy eltűrjük, hogy az amúgy is súlyos támadásokkal küzdődő, önvédelmét gyakorló bevált barátunk ellen imaár magyar földön is mesterkedjenek.

— Hangsúlyozom, hogy a megtorlásnak minden törvényes eszközzel élni fogok mindenikében szemben, aki külpolitikánk megbízhatóságát illetőleg kétélyeket ébreszt, amikor a magyar-német jóbaráti viszony oktan elrontásán felelőtlenül buzgólkodik.

— Egyelőre még csak kérem honfitársaimat, hogy bízzák a kormányra az állítólag vesélyeztetett magyar érdekek védelmét, mert erre egyedül a magyar kormány hivatott és képes.

A nyilatkozat megjelenése után két nappal pedig a kormány intézkedése

a pécsi vizsgálóbíró elkoboztatta Lajos Iván tanügyi fogalmazónak „Németország háborus esélyei a német szakirodalom tükrében” című röpiratát.

A külügyminiszter nyílt és erőlyes állásfoglalását a legteljesebb mértékben helyeseljük. A magyar külpolitika csak tiszta eszközökkel és eddigi baráti oldalán boldogulhat. Semmi keresnivalónak azon az oldalon, ahol husz évnél több idő óta a legmostohább gyermekek mi voltunk. Gonosz és rossz szolgálatot tesz a magyar boldogulás ügyének, aki a magyar külpolitikát ott akarná ma folytatni, ahol Károlyi Mihály gróf 1919-ben abbahagyta. Hogyan? Talán csak nem a szovjet és Románia szövetségeseivel akarnának tenni bennünket? Megdöbönt és lehangozó a tudat, hogy egyes magyar emberek önzése hova vezethet. S hogy a céltalans uttótagos hazudozása s a nyomtatott betű gyalázkodása hova fajulhat.

Egyet állíthatunk. Azt, hogy

a magyar falvak józan, okos és belátó népe ezekkel a sötét mesterkedésekkel egy pillanattal sem értett egyet, azokat magától elutasítja, Németország s a nagy német nemzet barátságát pedig igaz érteke szerint becsüli.

Helyesen cselekszik a kormány, ha a konkolyhintők bozótjába a legerélyesebb kézzel nyúl, s még a csökevényeit is kiirtja azoknak a törekvéseknek, amelyek az ezeréves állami függetlensége visszaállítására törekvő magyar nemzet és nagy barátja, Németország között a bizalmas jövőszonyt megazítani törekvesnek.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a magyar külügyminiszter nyilatkozata után a német sajtó az egész sánda törekvést a magyarországi zsidók és legitimisták méregkeverésének minősíti és nem tulajdonít neki tulságos fontosságot. S megnyugtat bennünket, hogy az orosz lapok a legkétség-telenebb bajtársiasság hangján a legélesebben elítélik a magyarországi németellenes propagandát.

Egyenjoguságot a szlovákiai magyarságnak!

Nem titkolhatjuk el meglepetésünket és elszomorító lehagytóságunkat, amely a szlovák törvényhozás elé került „alkotmányjavaslat” megismerése után kerit hatalmába bennünket. A javaslat a magyar kisebbség teljes mellőzésével és megkérdőredezés nélkül készült és került a törvényhozási elé. Hogy célját, amelyet a csehekől öröklött és átívódott szellem jellemez, elérje, súlyos és befejezetlen kérdés. A szándék, hogy együttműködés és testvériség helyett a legregebb elnyomást valósítja meg, súlyos tévedés, új és tájékozatlan államférfiak elgondolása. A bécsi döntés nemzetközi határozásait, a kisebbségek jogainak védelmét illetően, aligha fogják hatályon kívül helyezhetni. A parancsoló törvényekről, amelyek a Kárpátok medencéjében élő nemzetiségek életét irányítják, Szlovákiában sem feledkezhetnek meg, ha állami

életük alapjait megszilárdítani akarják.

Eszterházy János gróf a szlovák parlamentben hosszabb beszédben ismertette a magyarság álláspontját az új alkotmánytervvel szemben, amelyet legutóbbi Pozsonyban kihirdettek. Rámutatott arra, hogy Szlovákiának olyan alapokat kell teremtenie, amelyek alkalmasak lesznek a szlováksággal együttélő többi nép fejlődését is elősegíteni.

A szentistváni szellemből követezik, hogy az alkotmány minden betűjét a keresztény gondolatnak kell áthatnia. Számoljon az alkotmány azzal, hogy a Kárpátok alján nem egy nép él, az nem egy nép élletre, mert itt a határokon kívül és

belül évszázados sorsközösségen egymásra utalt nemzetek helyezkedtek el.

Számolni kell a földrajzi helyzettel is.

Eszterházy János gróf tiltakozott az ellen, hogy a szlovákok a magyarokat bármely téren alsóbbrendűnek tekintésék.

Egyenjoguságot követelt a honfoglalás jogán.

Ova intette Szlovákiát Csehország sorsától, amit a szük látókör eredményezett. Egyenlőséget követelt a bé-

csi döntés alapján a magyarok részére. Helytelenítette, hogy a nemzeti csoportokra vonatkozó alkotmányjogok csak annyiban érvényesek, ha az illető nemzet anyaországában a szlovák kisebbség is élvezi ugyanazokat a jogokat. Ez a megszorítás beleszólás egyes külállamok viszonyaiba, s hatóság nincsen, amely döntene föltötte. Felszólalását így végezte Eszterházy János gróf:

— Nem akarunk bárkitől is bármit elvenni, hanem csupán azt követeljük, ami minket az isteni törvények szerint feltétlenül megillet.

Egy milliárd angol font . . . Széduletes nagy, behemót összeg. Magyar pénzben huszonhatmillió pengő. Nem csoda, ha akkora port vert föl világszerte, hogy annak kavargásától a legélesebb szem sem lát tisztán. Ekkora summa a világ legnehezebb valutájában olyan csillogást idézhet elő, hogy minden pupilla káprázik tőle, s valami olyan fordulatot vár a világ állapotának változásában, amintre eddig gondolni sem mert volna.

Nem kevesebbről volt szó, néhány angol lap egy napra felröppent híradása nyomán, mint arról, hogy Anglia hajlandó lenne ezermillió font kölcsönt nyújtani Németországnak, illetve a tengelyhatalmaknak, ha hozzájárulnak az európai béke megteremtéséhez és a lefegyverzéshez. A híradások szerint a kölcsönrel mód nyílnék arra is, hogy a német ipar a háborus alapról a béketermelésre térjen át, s megvalósítható lenne az afrikai gyarmatok jövő kihasználása is, Németország és Olaszország közös birtoklásában.

Az Angliában támadt zűrzavar s a tengelyhatalmak részéről megindult éles támadások azonban, amelyek a kölcsön híret követték, órák alatt tisztázták, hogy az egész tervnek semmi hivatalos alapja nincs. Csak két, arra fel nem hatalmazott ember, Wohltat német miniszteri igazgató és Hudson angol kereskedelemügyi államtitkár magánbeszélgetése közben merülhetett föl, mert a feladatuk egészen más volt. Az egyik a cethalászat kérdése, a másik pedig az eviani értekezlettel összefüggő megoldások: a kivándorlás és menekültkérdés elintézése, amikben messzeemenően meg is egyeztek.

Chamberlain miniszterelnök és Halifax külügyminiszter, akiknek Hudson ma is bizalmasa, sietve jelentették ki, hogy az angol megbízottnak nem volt meghatalmazása a kijelentés megtételére. Göring vezértábornagy pedig, akinek viszont Wohltat a bizalmasa, szintén megcáfoltatta a kellemetlen híradást. A német sajtó szerint a nagy eréllyel megindított angol propaganda azért állította be ilyen feltűnően a légből kapott kölcsön ügyét, hogy vele és a békehajlandóság hirdetésével a német közvéleményt elkápráztassa, ellenállóképességét pedig gyengítse. Az orosz lapok is méltatlankodva utasították vissza az állítólagos angol kölcsönajánlatot, amely Németország jogait volna hivatva megvásárolni.

Hogy a nagy port vert vihar senki áldozatot nem követelt, bizonyítéka, hogy Hudson és Wohltat tárgyalása tovább folytatódik, s változás csak annyiban állt be, hogy Wohltat mellé Göring tábornoknak egy másik bi-

zalmasa is megérkezett Londonba, aki a német kormány újabb utasításait hozta.

Feltűnő a francia lapok híradása, hogy Párisban bizalmatlanság és aggodalmat keltett az egymillióárd fontos köicsön terve. A francia sajtó azon aggodík, hogy a szivélyes angol-francia viszony ellenére is, bizonyos keretek között megegyezés jöhet létre az angolok és németek között. Az angol baloldali lapok gunyolják a kormányt, s azt hangoztatják, hogy Hitler Adolf ugyanis megvetéssel utasítaná vissza az ajánlatot.

A nagy újdonság tehát még nagyobb bizonytalanságot támasztott. Nem oldott meg semmit, sőt, Franciaország mellett Amerika és a Szovjet gyanakvását is felélesztette Anglia iránt, ami abból is feltéhető, hogy az egyik tekintélyes angol világlap szerint Amerikában már hettek előbb tudtak a fontkölcsön ügyéről.

A danzigi kérdés fontossága egyelőre háttérbe szorult. A kisebb-nagyobb csepetekát, amelyek a tengelyhatalmak lapjai szellőztetnek, a lengyel újságok sorra cáfolják. Különösen hangoztatják, hogy Hitler Adolfnak danzigi államfővé való megválasztása a képelet szüleménye. A német sajtó viszont aláhúza, hogy a harmadik birodalom semmiféle egyezkedő megoldást nem fogad el a danzigi kérdésben.

Az európai helyzet tehát nyugodt, csak mindössze tótágas áll.

A Szovjettel való megegyezés húzódik, Anglia most ott is gazdasági nyomással próbálkozik, de minden valószínűség szerint, hasztalanul.

Több eredmény állapítható meg a tencsini kérdésben. A tokiói egyezmény, amelynek bejelentését az angol alsóház nyomott hangulatban fogadta, Anglia elismeri Japán különleges érdekeit Kinában. Engedett és Kinát magára hagyta. Csangkái-pek, a kínaiak vezére, azonban kijelentette, hogy Kína nem Csehszlovákia, a harcot folytatja.

Közvetlen közelünkben is figyelemreméltó események torlódnak. A román lapok mind nagyobb élénkséggel folytatják a magyarelleses uszítást. Szökevényekről beszélnek, akik a kintások elől hozzájuk menekültek. Egyben pedig büszkén hiesztelik, milyen jó dolguk van náluk a kisebbségeknek. Arról persze mi írhatnánk.

Szlovákiából pedig tömegesen utasítják ki a magyar családokat. Azokat, akik a visszacsatolt Felvidéken születtek, egyszerűen átkergetik a határon. Csak a legszükebbes holtmí hozhatják magukkal. Nem értjük ezt a féktelen gyűlöletet, s elképzelni sem tudjuk, hova vezethet. A szomszédi jóviszony megszilárdítására semmi esetre sem.

Jó a gabonatermés!

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés kiadása óta eltelt két hét időjárása az aratási, hordási és cséplési munkálatokra kedvező volt. A gabonatermés aratása a befejezéshez közeledik, cséplését pedig a legtöbb vidéken megkezdték. A próbacéplések eredménye azt mutatja, hogy

a termés jobb, mint amelyet a labonálló gabona becslése alapján vártak. Buzából ezidőszert minőségre kitűnő, mennyiségre jó termés várható.

Országos átlagban ezidőszert (Kárpátalja nélkül) összesen kb. 29,44.000 mázsa búzatermés várható.

A rozs aratását a legnagyobb részt befejezték. Hordása és cséplése folyamatosan van. A cséplési eredmények a legutóbbi becsléssel szemben némi csökkenést mutatnak. Országos átlagban (Kárpátalja nélkül) összesen kb. 9,202.000 mázsa rozstermés várható.

Az őszi árpát learatták és cséplését is nagyrészt befejezték. Minőségre és mennyiségre is jó termést adott.

A tavaszi árpa aratása és cséplése folyamatosan van. A megdölt vetések helyenként megszorultak, a szemek apadtak és vékonyak maradtak. Országos átlagban (Kárpátalja nélkül) összesen kb. 7,769.000 q árpatermés várható.

A zab érése a befejezéshez közeledik. Az Alföld egyes vidékein pedig aratását már megkezdték. Országos átlagban (Kárpátalja nélkül) összesen kb. 3,941.000 q zabtermés várható.

A tengeri cimerét hánnya, csökepződése megindult és a csövek szép számban mutatkoznak. Szára erőteljes, szép magas és üdezőszínű.

További fejlődéséhez már sürgösen kiadás esőre volna szükség.

A burgonya korai fajtái elvirágoztak és nagyrészt piacra kerültek. A gumók általában jól fejlettek és egészségesek. Érik a csapadék hiányát. A cukorrépa erőteljesen növe-

kedik, levélzete dus. További fejlődéshez csapadékot kíván.

A takarmányrépa gyökérzete jól és erőteljesen fejlődik. A kerti vetyemények eddig jól fejlődtek, de most már érik az eső hiányát. Az uborka korai vetéseinek termése nagy tömegben és jó minőségben piacra került. A zöldborsó korai termése piacra került. A vörshagyma korai fajtáit már szedik. A káposzta jól fejlődik, de már esőt kíván. A bab hüvelyei szép nagyok, teltek és bőven mutatkoznak. A zöldborsó korai termése piacra került. Az új vetések virágzásban vannak. A magborsó korai fajtáit elcséplték. A késői fajták aratása és cséplése folyamatban van. A mák elvirágozott, érésben van. A lenese a nagy hőség következtében gyors érésnek indult. Egyes vidékeken aratják, sőt cséplik. A rosten sok vidéken kissé alacsony és ritka maradt. Az olajlent nagyrészt learatták és cséplik.

A takarmányok közül a lóhere második kaszálása minőségre jó, mennyiségre közepes termést adott. A lucerna második kaszálása jó közepes hozammal megtörtént, helyenként harmadszor vágják. A magherék virágozik. A muhar további fejlődése esőt kíván. A zabosbükkönyt jó eredménnyel betakarították. A csalamádé jól fejlődött, de már érzi a csapadék hiányát. A rétek fűfejlődése a nagy hőség következtében megállott.

A legelők egyes vidékeken kezdnek kiszülni

és már csak a mélyebbfekvésű helyek adnak elegendő táplálékot a kijáró jószágoknak.

A dínyce (görög és sárga) jól fejlődik, indái szép hosszúak és erőteljesek.

A gyümölcsfák közül a kajszibarack jó és bőséges termést adott. Cseresznyéből és meggyből jó termés volt. A korai alma és körte piacra került. Késői fajtái jó termést ígérnek. Szilvából és dióból szintén jó termésre van kilátás.

A szőlő fejlődésére az utóbbi hetek időjárása kedvező volt. A peronosporra továbbterjedését a száraz időjárás megakasztotta.

Nyári egészségügyi szabályok

A budapesti kerületi előjárók, mint elsőfokú egészségügyi hatóságok, falragaszon hívják fel a fővárosi lakosság figyelmét a nyári melegekkel együtt jelentkező megbetegedési lehetőségekre, illetve az azok ellen való védekezésre. Minthogy a vidék egészségügyi berendezési, sajnos, lényegesen rosszabbak a fővárosnál, tehát a betegség megelőzésére irányuló óvatosságnak még nagyobb a jelentősége, és bár a hőség — legálább egyelőre — csökkent, mégis az alábbiakban közöljük a legfontosabb egészségügyi rendszabályokat azzal, hogy

saját és családja érdekében cselekszik mindenki, aki a maga házatáján azokat a lehetőségeket megterti.

A szerves anyagoknak a melegebb időben gyorsabban bekövetkező bomlása igen sokféle betegség terjedését idézheti elő és így nagymértékben veszélyezteti a közegészséget. Az ilyen módon fenyegető veszély elhárítására a közegészségügyi és köztisztasági szabályoknak pontos betartása bizonyult eddig a leghatásosabb óvintézkedésnek.

Ügyelni kell az udvarok és a

járdák tisztántartására, továbbá arra, hogy a szerves hulladékokat és a rothadó anyagokat a lakásokból, házakból, udvarokból, istállókól, ólakból és azok környékéről mielőbb eltávolítsák.

Gondoskodjon mindenki arról, hogy a házi szemetet, valamint a konyhakereti hulladékokat is minél előbb el fuvarozzák

A házi legyek a fertőző betegségeknek, különösen a hasi-fuszának, húsmérgezésnek, vérhasnak, gümőkórnak, kolerának, lépfeneknek, himlőnek és más súlyos betegségnek a terjesztői

és pedig úgy, hogy amikor a betegségek egyikének-másikának kórokozó csiráival fertőzött húsra, kolbászra, ürülékre, váladékra szállnak, akkor lábaikra, szárnyaikra tapadnak a ragályos betegséget okozó csirák s az ilyen módon fertőzött legyek részállnak az emberi élelmiszerekre, húsra, tejre, kenyérrre, süteményre, cukorkára, gyümölcsre és más élelmiszerekre és ezekre átviszik a betegségek csiráit és az akként fertőzött anyagok elfo-

gyasztása által fertőződnek az emberek.

Az elsorolt betegségeket a legyek az emberekre még úgy is átvehetik, hogy a korokozó csirákkal fertőzve megszurják az embert és így közvetlenül a vérbe viszik át a betegségeket okozó csirákat. A legyeket ablakhaló, ajtófüggönyök alkalmazásával lehet a lakástól, konyhától, élelkskamrától, mézszárszektól, stb. távollattani és légyfogók, légyölő papírok alkalmazásával lehet pusztítani. A lakásokban tartott, üzletekben még és piacokon árusított élelmickekkel, továbbá a közfogyasztásra szánt anyagokat gondosan, hálóból készült tartályok alkalmazásával, vagy sűrűn szótt fehér mullal való befodás által kell a fertőzéstől megvédeni.

Gyümölcsök, a nyersen vagy elkészített állapotban fogyasztott hideg ételek, sütemények, cukorkák és élelmiszerek csak portól, bogaraktól védetten árusíthatók.

A közvetlen fogyasztásra szolgáló árukat sem az üzlet elé kirakni, nyitott kirakablakban, valamint nyitott kirakablakban tartani nem szabad.

Hét vitéz megfosztott a Kormányzó a vitézi címűtől

Magyarország kormányzója — mint a Vitézek Főkapitánya — az Országos Vitézi Szék előterjesztésére Bakly László nyugállományú csendőrnagy, budapesti, Zsenyeller József nyugállományú csendőrszázados, sarkadi, Makay Miklós dr. e. f. főhadnagy, kereskedelmi és iparkamarai előadó, budapesti, Borosdy Gyula e. f. főhadnagy, gépészmérnök, budapesti, Gál Csaba e. f. főhadnagy,

A háztulajdonosok kötelesek az olyan házakban, ahol a WC-be vízvezeték nincs bevezetve, ezeket a helyiségeket különös gondtal tisztán tartani, kellően fertőtleníteni, mégpedig úgy, hogy

naponta háromszor 10 százalékos oldattal, vagy 20 százalékos oldattal mésszel, esetleg 5 százalékos karbolsavval készült oldattal legalább egy litert használnanak fel,

oly módon, hogy az oldatok a fertőzött helyeket egyenletesen vonják be.

Ezek a szigorú egészségügyi rendelkezések falragason is megjelennek a főváros utcáin. A kerületek vezetői a közegészségügyi rendszabályok pontos betartására különösen felhívják a háztulajdonosokat, azok megbízottait, a szálloda- és penziótulajdonosokat, a nagyobb vállalatokat, gyárakat, az építkezések felelős vezetőit, a vendéglősöket, kávéoskat, kocsmárosokat, kifőzőket, az élelmiszerkereskedőket, a husiparosokat és azokat, akik állatokat tartanak. Hangsúlyozzák a kerületi előjárók, hogy a közegészségügyi szabályok betartása a kifizetési eljárást von maga után; a mulasztásokat a törvény értelmében szigorúan büntetik.

Négy új katolikus püspök

A Szentatya kinevezte Czapik Gyula apostoli protonotáriust veszprémi püspökké, Madarász István pápai prelátust kassai püspökké, Bubernics Mihály címzetes püspököt roznói püspökké, Grösz József címzetes püspököt szombathelyi püspökké. — Bubernics Mihály és Grösz József eddig is vezették mint adminisztrátorok egyházmegyéiket. Bubernics Mihály a cseh uralom alatt is a magyar egyházi intézmények vezetője volt. A magyarok nagyra becsülték; Czapik Gyula ifjabb korában Horthy Miklós gyermekeinek nevelését vezette Bécsben. Nagy tudású, ragyogó tollú író, az újságíróerő egyik büszkesége. Madarász István a kultuszminisztériumban vezette a katolikus ügyek osztályát. A négy egyházfőjedelem kinevezése nemcsak a katolikus közéletnek, de az egész hazának nagy szellemi és erkölcsi nyeresége.

Horthy István repülőbravurja

Vitéz nagybányai Horthy István, a Magyar Aeroszövetség elnöke, bravuros repülőteljesítménnyel, kicsiny,

alig 100 lóerős sportrepülőgépen, teljes ellenegyül, műszerek nélkül, négy nap alatt Budapestről Bombaybe repült, 7000 kilométeres utat téve meg,

sokszor sivatagok és tenger felett.

A nagyszerű repülőteljesítmény nemcsak Magyarországon keltett a pilóta személye miatt nagy és őszinte elismerést, de a teljesítményt értékelni tudó külföldi szakértelnyek és repülőőrök is a legnagyobb elismeréssel emlékeznek meg a Magyar Aeroszövetség elnökének teljesítményéről.

A szabadidő-mozgalmak kongresszusa

Hamburgban július 21-én nyílt meg a Kraft durch Freude német szabadidő-mozgalmak rendezésében a nagyjelentőségű akciókongresszusa, amelyen képviseltette magát az olasz Dopolavoro és a magyar „Beccsüld a munkát” szabadidő szervezete is. A magyar szervezetet vitéz Marton Béla, a Nemzeti Munkaközpont elnöke képviselte.

A kongresszus megnyitó ünnepségén nagy ünneppel fogadták Marton Béla elnököt, aki beszédében ismertette a magyar kormány szociális programját és a munkákérdés megoldása, valamint a szabadidő-mozgalmak megszervezése érdekében tett intézkedéseit.

Kilenc egészségház épül Baranyában

A zöldkeresztes egészségvédelmi körzetek, a falu szociális alap és a belügyminisztérium anyagi támogatásával a célnak mindenben megfelelő kilenc korszerű egészségház épült Baranya vármegyében. . . . Ezek közül kettő már megkezdte működését, a többi

hétben pedig augusztus 15-én indul meg a népjóléti tevékenység.

A mohácsi Dunaszécsen az ősz folyamán kezdik meg egy nagyobb egészségház építését.

Magyar munkástragédia Németországban

Megrázó eseményről küldenek egyszerre ketten is tudósítást a németországi Prenzlauból. *Mészáros Sándor* nevű mezőgazdasági munkástervezőnk halálosvégi balesetéről számolnak be a levelek, amelyeknek fontosabb részleteit az alábbiakban közöljük:

— Fájdalmas szívvel kell tudatnunk, — írja *Szabó Ferenc* tolmács Neuensundból — hogy újra egy igaz magyar testvérünk haláláról kell beszámolnunk. Munka közben érte a halál. *Mészáros Sándornak* hívják, Rosenthal über Strassburg községben dolgozott. Legfájdalmasabb az, hogy az emberi felületességnek lett az áldozata. Szénát hordani voltak, a német kocsis a rakott szekérről hirtelen fordult, a szekér felbillent, munkástársunk leesett a szelétről és

egy nap múlva, fájdalmas kínok között a prenzlaui kórházban meghalt.

Ötvenhárom évet élt és dolgozott otthon, békességben, hét családjával együtt és messze idegenben kellett a sírját megkoszoroznunk. Magyar testvérhöz méltóan, könnyes szemmel és fájdalmas szívvel kísértük utolsó útjára. A temetésről képet is küldünk. (A temetés szomorú képét a Képes Híradó mai számában közöljük. A szerk.)

— Arra kérjük mi, a körösladányi munkások neuenundi csoportja, hogy a mi kedves lapunk, a Vasárnap után néhány szót üzenhessünk Németországban dolgozó magyar testvéreinknek.

— Kedves magyar munkástervezőreink! Mi, a neuenundi munkások 28-an és a többi magyar munkások, akik ezt a sírt körülláttuk és a hantot koszorúkkal befedtük, üzenjük innen, hogy

kéz a kézben, egyetértésben, igaz testvérhöz méltóan dolgozunk,

hogy ne forduljon elő ilyen szomorú eset, mert bennünket is várnak otthon az édesanyjaink, az édesapjaink, a kedves gyermekek, a szülők, akikről fájó szívvel bocsuzunk el valamennyien azzal a reménnyel, hogy munkánk után édes magyar hazáknak jó hírnevet és jövőnk megalapozásához egy kis összeget hazaküldve, térhetünk vissza a családi tűzhelyhez.

— Imádkozunk, magyar testvéreik, a Mindenhatóhoz, hogy

hazánk, ez az egyetlen drága föld, szabad legyen és újra nagy, hogy mindnyájunknak boldog vetést és aratást adhasson egy életlen keresztül, hogy verejtékes munkánk után, ha örökre pihenni térünk, szemfedőnkre magyar föld boruljon...

A körösladányi munkások neuenundi csoportjának nevében: *Szabó Ferenc* tolmács. — *Bögge István, Kiss Imre, Veres István, Bíró János, Marsi István* és társaik.

A neuenundiak nagyon szép levelet kiegészítik a *vajai csoport* sorai. A vajaiak, akik *Vollenhain* über *Prenzlau*ban dolgoznak, így írnak: — Magyar testvérünket, a hétgyermekes *Mészáros Sándort*, baleset érte. Utolsó szavait a vasmegyei *Tangl József* tolmácsolta a prenzlaui kórházban és így tudom, hogy milyen kínok között halt meg és milyen szegénységben hagyta özvegyét és árváit.

— Hogy valamennyire is enyhítsünk a szerencsétlen család fájdalmain és néhány könnyük letörlesztés megkíséreljük, a *vajai csoport minden tagja, tolmácsunkkal, Tangl Józseffel az élén, egy-egy márkát adott a család részére*. Örülünk, ha minden Németországban lévő magyar testvért megragadna ez a borzasztó eset és segítene itt, ahol arra szükség van. Érezzük bele magunkat a szerencsétlen család helyzetébe és adjunk hátat az Istennek, hogy minket még tart kegyelmében.

— Az lenne talán a leghelyesebb, ha minden csoport a maga körében összeszedné a jószívek adományát és az összeget beküldené Berlinbe, a Munkásvédő Irodához, — Berlin S. W. 11. Dessauer Strasse 28—29. — amely bizonyára szívesen továbbítja illetékes helyre az összeget.

Magyar hazafias szeretettel üdvözlök minden magyar testvért és a szerkesztőséget a csapat nevében:

Demeter András

A két, egymástól függetlenül megírt levelezh, azt hisszük, felesleges egyetlen szót is hozzáfűznünk; csak talán még ideírjuk *András Demeter* levelének utóiratát:

Testvéreik! Csak a jövedvű adakozót szereti Isten!

(— ss.)

Több mint kilencezer verset írt már Misik János...

Kis apró, mekány emberke. Mosolygó tekintetéből a lován visszafelé ülő ösmagyar jut a szemlőbe eszébe, ahogy nyilat küld az üldöző felé. Így játszik *Misik János* is a sorssal, ahogy sohasem volt kegyes és irtalmas hozzá. De legyőzni nem tudta, mint ahogy ő sem azt. Viadaluk szakadatlanul tart ma is s ezért ül *Misik János* még mindig visszafelé a lovon.

Pedig kilencezernél több verset írt eddigi életében.

S nem is látszik meg rajta. Mindakét keze egyforma hosszú. Egyik sem kopott el. Ha irógép lett volna, nem győznék már javítani s ha töltőtoll lenne, nem fogna, ha az egész tintagyárat bele tölténék is. De ő vídám lendülettel rója a sorokat s halad a tizezredik vers felé, mert saját bevallása szerint is ő a világ legtermékenyebb magyar költője. Ez a díszítő megkülönböztetés pedig kötelez, arra legalább is, hogy a hosszú távverselés rekordját valaki élőlény el ne hódítsa tőle.

Mert tesszik tudni, kérem, mennyi az a kilencezer vers? Több, mint amennyit *Arany, Petőfi* és *Vörösmarty* együtt írtak. Mennyiségben mindenesetre jóval több, pedig csak *Petőfi* halt meg fiatalon. *Arany* és *Vörösmarty* elég magas kort értek. *Petőfi*

nem is vitte sokra, még nyolcszáz költeményt sem írt.

Adassék meg az elismerés *Misik János* barátunknak, aki most itt ül előttünk s ujságolja, hogy válogatott költeményeit második kiadásban akarja megjelentetni. *Huszonkilenc vers van benne mindössze*.

S két könyvet tesz le elem. Az egyik a leendő második kiadás, a másik...

Erről igazán érdemes írni, mert aligha akad a magyar földön olyan halandó, aki ebből második kiadást tudna még csak megkísérelni is.

Ez a vaskos könyv a következő címet viseli: „Emléksorok”. Tele könyvkritikával, szellemes mondásokkal, versekkel, aláírássokkal, ajánlott arcképekkel.

És nem ám holmi ágrólszakadt, borzas lángezek odavetett fálománnyai s rosszul sikerült fényképei sorokoznak benne, hanem olyan aláírott arcképek, mint a *József királyi hercege, Augusztó főhercegnő, Albrecht királyi hercege, Apponyi Albert, Serédi Jusztinián hercegprímás* s a közelet sok-sok előkelőségé. Megtaláljuk a sorok között az iradalom, a művészet és tudomány legtöbb kiválóságát. Köztük világnagyságokat: *Alja Rachmanovát* (oros írónő); *Lehár Ferencet* (a híres zeneszerző);

Jeritza Mária, Saljapint, Flétót (világhírű operanékesek). E lap terjedelme kevés volna, ha az *Emléksorok* minden érdekességet fel akarnék sorolni.

Azzal az akaratával, amellyel a mi *Misik* barátunk ezeket az emléksorokat összegyűjtötte, Amerikában biztosan felhőkarcolót építtetett volna magának. Nálunk valamivel kevesebbet ér el, pedig ez a teljesítménye is felér a távversírás eredményével:

kilencezer költeményéből huszonkilencet másodsor is ki fog adni, hogy egy kis pénzmagra tehessen szert.

Az *Emléksorok*-ba írta egyik lelkes pártfogója:

„Legköltésesebb építkezéseink a — légváraink!”

Soha tékozlóbb embert jobban nem jellemeztek, mint ez a néhány szó a mi távverselő költő barátunkat. De benne van valahogy a mai magyar élet megnehezült küzdelmének sok esetben sanyaru céltalansága is. A lovon háttal ülő magyar, aki nem látja, hova rohan a lova, mert a balorsos leselkedését kell elhárítania...

Küzd, vergődik. Előre akar törni mindenáron. S talán eléri, hogy *kilencezer megírt verséből néhányat el is tud adni*. Annnyit legalább is, hogy éhen ne haljon...

M. J.

A hősök névsora...

A Honvédségi Közlöny nyomán a napisajtó is közölte azoknak a hős katonáknak és hősi halottaknak névsorát, akiket az új magyar területek visszafoglalása alkalmával végzett hadműveletekben való részvételükért a legfelsőbb Hadur méltóknak ítélte a kitüntetésre. Lapunk szűk terjedelme nem nyújt módot, hogy a hatalmas és dicsőségsor mi is közölhesük. Lélekben azonban magunkhoz emeljük a ma hőseit, imát küldünk a hősi halottak sírjára és büszkeségünk és hálaunk övezi utódaikat és hátramaradottaikat.

A hősök névsora minden egységben az új Magyarország örök és elmulthatatlan kincse.

Áldás reájuk, akik élnek és béke a halottaiknak!

Amerikai magyarok Budapesten

Julius 23-án este Lengyelországon át Budapestre érkezett az Amerikába szakadt magyarok Verhovay segélyegyesületének nagyobb csoportja, köztük a második generációból is számosan. A csoportot Munkások ünnepelesen fogadták a feldiszített pályaudvaron. Az üdvözlést *Vargha István*, a Verhovay segélyegylet főpénztárosa köszöntötte meg, melyen megilletődött szavaival, s *leborulva a földre, megeskölkölte a magyar rögöt*.

Budapestre érkezve, a feldiszített pályaudvaron a magyarok világszövetségének nevében *Nagy Károly* dr. ny. főkapitányhelyettes köszöntötte az ő hazába ellátogató magyar testvéreinket.

A csoport nevében *Kun Bertalan*, a Verhovay segélyegylet igazgatója mondott köszönetet, könyvegy meg hatva, a segélyegylet 40.000 tagjának szeretetét és üdvözlését tolmácsolva.

Az amerikai magyarok július 24-én elhelyezték a Hősök Emlékkövére a Verhovay segélyegylet koszorúját, majd Washington György szobrához mentek, azon is koszorút helyeztek el, végül a Kerespesi-tetőbe záradokoltak *Kossuth Lajos* sírjához.

HARCOLNI ÉS DOLGOZNI!

A most rendszeresített közérdekű munkaszolgálat I. zászlóaljának eskütételi ünnepségén hangzott el ez a jelmondat, mint a mai magyarság célkitűzése. A katonai alakulatba sorozott, fegyveres szolgálatra alkalmatlan ifjak ásóval, munkaszerszámokkal szolgálják a mai nehéz időkben a hazát; amíg tehát a harcra kész hadsereg tagjai a fegyverforgatásban képezik ki magukat, addig az ifjuságnak ez a másik rétege az alkotó munkára vártezi fel magát készséggel, szakértelemmel.

Harcolni és dolgozni! — azonban az új Magyarország megépítésének ezekben az éveiben nem lehet csak az éppén soron lévő ifjakra és csak ideig-óráig kötelező ez a jelszó! **Harcolni és dolgozni** kell ebben a hazában mindenkinek, bárhová állította sorsa! Érezze át mindenki, hogy amikor nehéz harcot harcol akár a több tudásért, akár a jobb egészségért, akár a tömegek szociális felkarolásáért, vagy akár a külön, jobb termésért, még akkor is, ha ezeknek a részlet-célokak valamelyike érdekében csak egészen jelentéktelennek látszó tevékenységet fejt is ki, már ennek, a reméljük, minden szívből visszhangzó nagy vezényszónak tesz eleget. Ismételjük: mindenki, bárhol és bármilyen kötelezésekkel kell ellátnia, állandóan gondoljon arra, hogy ugy kell végeznie dolgát, mint a szolgálatban lévő katonának, aki harcol és dolgozik ezért a szerencsétlen országért és annak szerencsésebb, boldogabb jövőjéért!...

BARTOSS KÁROLY

Pályázat a szőlészeti és borászati szakiskolákba

A földmivvelésügyi miniszter a soproni, balatonarácsi és kecskeméti szőlészeti és borászati szakiskolák 1939—40. tanévére a tanulók felvétele céljából pályázatot hirdetett. A szakiskola három évfolyamu. Az első év a soproni, balatonarácsi vagy kecskeméti, a második év az egri, balatonarácsi vagy tarcali, a harmadik év pedig a budafoki szőlészeti és borászati szakiskolában végzendő el. A harmadik év sikeres befejezésével a tanuló végbizonysítványt nyer, amely az állami és a 100 kat. holdon aluli kiterjedésű magánüzőgazdaságokban önálló szőlőszelőköt, illetve az állami és a magánüzőgazdaságokban pinemesterként való alkalmazásra képesít. A tanév október hó 1-én kezdődik és július hó 31-én végződik. Az első és második évet végzett tanulók a nyári szünidő felét a szakiskolánál gyakorlati munkák végzésével tartoznak eltölteni. A soproni, balatonarácsi és kecskeméti szőlészeti és borászati szakiskolák első évfolyamára rendes tanulókulól oly pályázók vehetők fel, akik 17. életévüket betöltötték, legalább az elemi iskola VI. osztályát sikerrel elvégezték, ép, erős, egészséges, gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkattal bírnak s feddhetetlen előéletűek. A szakiskolai tanulók részére internátus áll rendelkezésre. A tanulók elhelyezésére és teljes ellátására, amiért személyenként havi 20 (husz) pengő elátási díj fizetendő a szakiskola pénztárára. Teljesen vagyontalan, jó magaviseletű és jeles előmenetelű tanulók a fél vagy az egész elátási díj engedelességen részesülhetnek. A felvétel iránti kérvények, amelyekben a folyamodó eddigi foglalkozása részletes leírandó és bizonyítványokkal igazolandó, a földmivvelésügyi miniszterhez címezve augusztus 20-ig a soproni, balatonarácsi vagy kecskeméti m. kir. szőlészeti és borászati szakiskola igazgatóságához adandók be.

Holdpénzelőleg a dohánytermelőknek

A m. kir. pénzügyminiszter megengedte, hogy azoknak a 3 kat. hold 800 négyszögölön és annál nagyobb területen termelő dohánytermelőknek, akik a folyósítandó előleg visszafizetésére költött biztosítékokat nyújtának, a már engedélyezett kat. holdankinti 60 pengős rendkívüli holdpénzelőlegre felül

az engedélyezett területnek dohányval tényleg beültetett minden egész kat. holdja után a dohánytermeléssel kapcsolatos munkálatok költségére 50 pengő rendkívüli kivételes holdpénzelőleg folyósíthatassék.

A rendkívüli kivételes holdpénzelőlegért az érdekelt dohánytermelőknek a m. kir. dohánybevéltőhivataloknál beszerezhető kérvényúrlapon kell folyamodniuk. Azok a dohánytermelők, akik dohánykereskedéseikkel kötött szerződés szerint kerteszeleiknek előlegeket nem nyújtanak, a kedvezményre igényt nem tarthatnak. Az 1939. termelési évre a rendes holdpénzelőleg összege az engedélyezett terület keretén belül dohányval tényleg beültetett egész kat. holdankint 40 pengőben, a rendes zsinórpenzelőleg összege pedig a pénzügyi sulyfelvétel alapján előirányzott minden métermáza száraz dohánylével után 4 pengőben állapított meg, ez utóbbi a 3 kat. hold 800 négyszögölön aluli termelők is igénybe vehetik.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron:
Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,
Bpest, II. Olasz fasor 35. (sajtó ház)

Emelkedett a gabonakivitel

Míg az elmúlt év júniusában búza- és rozskivitelünk összesen 80.000 q volt,

ez év júniusában 437.714 q búzát és 8698 q rozsort adtunk el külföldre.

Exportált búzánk legnagyobb része, 366.214 mázsa Olaszországba ment, búzavásárlónk rajta kívül csak egy volt, Svájc. Ide 71.100 mázsa búzát küldtünk. Rozsot csak Olaszországnak adtunk el, mégpedig 8698 mázsát. Buzalízst vásárlására az idén júniusban nyolc vendék jelentkezett. Legnagyobb kivitelünk Németország felé volt, 35.290 mázsát. Olaszország a múlt évi 53.177 mázsás mennyiség

helyett ez év júniusában mindössze 5125 mázsa búzalízst vett fölünk. Még így is a második helyet foglalja el búzavásárlónk sorában.

Hollandia bevitele megközelíti a négyezer mázsát (3844 q), a többiek még az ezer mázsát sem érik el. 500 q-nál többet vett Norvégia (725), Finnország (600 q) és Nagy-Britannia (559 q), ennél is kevesebbet Egyiptom (320 q) és Izland (100 q). Tehát

a nemesvalutájú államokba összesen 6148 q búzalízst vitünk ki

(a múlt év júniusában 2122 q léstet).

Vadászati tilalmi idők

A földmivvelésügyi miniszter rendeletet adott ki a vadászati tilalmi idők módosítása tárgyában. A rendelet a következőket mondja:

Az általános vadászati tilalom január 1-től július 31-ig bezárólag tart; ez idő alatt hajtó kutyákkal (kopóval, tascóval, agárral vagy egyéb hajtó ebbel) egyáltalában nem szabad vadászni. Az általános vadászati tilalom idején is szabad koterék-ebekkel koterék-munkát végezni, vizslával, valamint pórázon vezetett vérebekkel és friss disznó (medve) nyomra eresztett, ugnyevetett disznós kutyával vadászni.

Tekintet nélkül az általános vadászati tilalom idejére, tilos vadászni:

a) szarvasbikára október 16-tól augusztus 31-ig bezárólag;
szarvastehénre és szarvasborjura február 1-től augusztus 31-ig bezárólag;

b) dambikára december 1-től szeptember 15-ig bezárólag;

dámtehénre és damborjura február 1-től október 15-ig bezárólag;

c) őzbakra október 16-tól április 30-ig bezárólag;

ösztúra és gidára február 1-től október 15-ig bezárólag;

d) zergére december 1-től július 31-ig bezárólag, zergegidára minden időben;

e) muflonkosra, muflonjúdúra és bárányra minden időben;

f) mezei nyulra február hó 1-től augusztus 31-ig bezárólag;

g) siket- és nyírfajdikakra június 1-től március 31-ig bezárólag;

mindkét faj-tőjóra és jércére minden időben;

h) császármadára november 1-től augusztus 15-ig bezárólag;

i) tuzokkacskára június 1-től március 31-ig bezárólag;

tojóra és jércére minden időben;

j) fácskacskára február 1-től szeptember 15-ig bezárólag;

fácántyúkra február 1-től szeptember 30-ig bezárólag;

k) fogolyra, fúrjra és harisra január 1-től július 31-ig bezárólag;

Félfaru jeggyl utaznak az ipari munkások

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben elrendelte, hogy az ipari, kereskedelmi és bányászati munkások, valamint ezeknek velük együtt utazó családtagjai — feleség és tizenégy évnél nem idősebb gyermekek — a családja fizetési szabadságának ideje alatt egy ízben az ország bármely állomásra, majd vissza 50 százalékos menetdíjkedvezmény igénybevételével utazhatnak.

A rendelet részletesen meghatározza a kedvezmény igénybevételére jogosító igazolványok kiosztásának módját és gondoskodik a visszaélések

megakadályozásáról is; kiállításba helyezi továbbá, hogy a munkásság csoportos utazását megkönnyítendő, kulturális és szociális célu utazások esetén a létszámnak megfelelő 57—75 százalékos utazási kedvezményt fog nyújtani.

A legnagyobb örömmel számolunk be a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek erről a szociális szempontból nagyjelentőségű rendelkezéséről, azzal a hozzáadással, hogy a kormány szociális célkitűzéseit ismerve,

reméljük, hogy az illetékesek meg fogják találni a módját annak, hogy a barázdák népe számára is, hasonló kedvez-

mény nyújtásával, lehetővé tegye az országnak megismerését,

amelynek a mezőgazdasági lakosság is hasznos munkát végző rétege.

Figyeljük a rádió piaci jelentéseit

A rádió piacnapokon 15 órákor tájékoztató jelentést közöl arról, hogy milyen zöldségféle, gyümölcs és más gazdasági terményből maradtak nagyobb készletek eladatlannal s mentek át a következő napi piacra. A közlésnek az a célja, hogy a gazdák piaci szállítmányukat a helyzet ismeretében állítsák össze és hogy a piac tulszuffolttsága és így az egészségtelen ártemerőszelődés kikerülhető legyen.

Győr-Moson vármegye alispánja elrendelte, hogy ezt a figyelmeztetést a községi előjáróságok hirdetmény és dobszó útján a legzselesebb körben adják a lakosság tudtára.

Állataink védelme a hőség elől

A kánikula több-kevesebb zavart idéz elő gazdasági állataink termelésében, illetve életműködésében. A nagy hőség következményeinek közvetlen oka az, hogy a magas hőfokú és rendszerint egyuttal páratel (füled) levegőben az állati test nem tud szabadulni a benne — izom-munka, emésztési, vegyi folyamatok, stb. révén — keletkezett melegtől se kiburgázás, se párolgás (izzadási) útján, a túlmeleg testben a sejtek működése zavart szenved, sőt végső esetben hóguta, fulladásos halál is állhat be.

Ha tehát a hőség következményeitől meg akarjuk védeni állatainkat, akkor tulajdonképpen két utat járhatunk: mérsékelhetjük szervezetükben a hőtermelő folyamatokat, másrészt alkalmas keressük, hogy a hősugárzás és párolgás útján minél több meleget adhassanak le.

Milyen módok állanak rendelkezésünkre a melegfejlesztés csökkentésére? Ne kényszerítsük állatainkat a déli órákban nehéz munkára, hanem inkább hajnalban és este. Ne etessük őket sok rágást okozó és nehezen emészthető takarmánnyal, hanem zöldségtakarmánnyal, répfélékkel, stb. tápláljuk őket.

A hőladás akadályainak megszüntetése, vagy legalább csökkentése érdekében pedig tartassuk állatainkat árnyékban; itassuk őket minél többször napjában; engedjük be őket fürdőre alkalmas vízbe, vagy locsoljuk le őket napjában többször is; ha szörzetük hosszú, akkor nyírjuk le; éjjelre szabadban tartassuk őket, ha pedig bármely okból kénytelenek lennének istállóba terelni a jószágot, akkor az istállóban légáram legyen!

A nagy hővel rendszerint együtt jár a napsugarak közvetlen hatása a bőrre. A napfény ibolyántúli sugarai ilyenkor vegyileg hatnak és különösen a keselyűbőrű állatoknál gyulladást idéznek elő. Ezért forró nyári napokon a déli órákban lehetőleg minden állatunkat árnyékos helyre tereljünk.

Indokolt forró nyári napokon annak megakadályozása is, hogy a napfény sugarai közvetlenül tartósan a koponyára tüzzenek, mert ez az agyvelőben gyulladást (napszúrás) idézhet elő.

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA
minden ügyben utbalgazit!

TUDNIVALÓK A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK SZÁMÁRA

El kell végezni az akkord munkát!

Az utóbbi időben nagyon sokszor előfordult, hogy munkástestvéreink megtagadták az akkord-(szakmány-) munkát azzal, hogy „előreláthatólag nem fognak keresni benne”!... Eppen most befejezett körutunk alkalmával is sokszor hallottuk ezt az okoskodást és a gazdák részéről azt a jogos panaszt, hogy néhány óra múlva már abbahagyják az akkordot és órabért követelnek, sőt sztrájkjal is fenyegetőznek, ha a munkaadó nem hajlandó a szakmány munkát órabéren megfizetni.

Figyelmeztetjük testvéreinket, hogy ez tűrhetetlen magaviselet, fegyelmetlenség és cselekedés!

Önmagukat hárosítják oktalan eljárásukkal! Emlékezzünk csak a szerződés VII. szakaszának első bekezdésére: „Minden munkás kötelezi magát arra, hogy az összes reabizott munkát legjobb erejéből elvégzi, a munkaadó vagy helyettese rendelkezéseinek engedelmeskedik és a házirendet pontosan betartja.”

De ezenkívül már az I. szakaszban világosan bennfoglalatták: „Kötelezik magukat (a munkavállalók, a szerk.), hogy minden, a munkaadó, vagy helyettese által rájuk bízott napszám- és szakmány munkát (németül akkord) elvégzék. Azt, hogy mely munkák végzendők napszám- és mely munkák szakmányban, a munkaadó vagy helyettese határozza meg.”

Tehát semmiképpen sem tűrhető, hogy munkástestvéreink ellenszegüljenek és ők akarják meghatározni, hogy napszám- vagy szakmányban dolgoznak-e és hogy melyiket mikor. Csak a német munkaadók és munkahivatalok jóindulatán mulott sok

esetben, hogy nem sózták a nyakukba a sztrájkkísérelt vadját és esetleg büntetését is.

Német munkással szemben legalább is sztrájkfenyegetésnek minősítenék és a házirend megsértésének vennék az ilyen, enyhén szólva: okoskodást.

De gondoljuk meg a dolog tulajdonképpen legfontosabb oldalát: a célszerűséget. Teljesen célszerűtlen és visszafelé sülő fegyver az előre való számítgatás.

Meg kell kísérelni minden esetben a szakmányt és legalább egy-két hétig ki kell tapasztalni, hogy vajon mennyit tudunk teljesíteni, illetőleg keresni benne. Csak, ha ezek után bizonyosodna be, hogy tényleg nem jutunk zöldre benne, akkor lehet a gazdát megkérni, hogy emelje fel az akkordbért és esetleg panasszal fordulni a kerületi Arbeitsamt-hoz és a Munkásvédő Irodához.

Már sokszor hangsúlyoztuk, hogy mi is csak úgy tudunk segíteni, ha tényekkel bizonyíthatjuk azt, hogy munkásaink nem tudnak a szerződésben biztosított 30 százalékos többkeresetre jutni a szakmányban. Ne legyünk tehát próféták, hanem mutassuk meg, nemcsak teljes ügyekeztenket, hanem bizonyítsuk is be, hogy igaz az, amitől tartottunk. Legtöbbször azonban mégis az bizonyosodott be, hogy testvéreink csak önmagukat csalják okoskodásukkal, mert néhány nap múlva belelendültek a munkába és igen szépen kerestek mégis.

Először dolgozzunk és aztán beszéljünk! Ez legyen a jelszó itt is.

Pénzátutalás!

A pénzátutalásra vonatkozólag az összes ebben az ügyben hozzáink intézett levelekre czuton válaszul, a következőket közöljük ismételtelen:

Ez évben birodalmi törvény tiltja a kivétel nélkül mindenki számára a posta útján való külföldre szóló fizetéseket, még az eddigi 10 márkás összeg keretén belül is.

Vagyis röviden: *posta útján ez évben még 10 márkát sem lehet hazaküldeni.*

A postai átutalás érdekében tehát a Munkásvédő Iroda sem te-

het külön lépéseket, mert törvényt megmástitani nem lehet. A Munkásvédő Iroda azonban eljárt az illetékes német hatóságoknál, hogy a pénzügyigazgatóságok minél gyorsabban adják meg a munkaadóknak a szerződéssel kapcsolatos devizaengedélyt a bank útján való átutalásra. Az engedélyt a munkaadó kapja meg.

Kérjük tehát Testvéreinket, legyenek még rövid ideig türelmek, most már rövid időn belül utalhatnak haza pénzt. Mégpedig a munkaadón keresztül, bank útján, havi 40 márkát.

Tavalyi pénzküldemények reklamálása

Minthogy a tavalyi pénzküldeményekre vonatkozóan még mindig érkeznek hozzánk reklamációk, megismerteljük a berlini Munkásvédő Iroda közléseit azzal, hogy a pénzküldeményekre vonatkozó bejelentéseket leghelyesebb közvetlenül az Irodához címezni. Berlin, S. W. II. Dessauer Strasse 28—29.

1. Mult évben Németországban maradt pénzek után érdeklődnek igen sokan. Ezekről a pénzekről az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest) listát állított össze,

amelyet rendelkezésünkre bocsátott. Ha valaki aziránt érdeklődik, hogy kintmaradt pénze ezen a listán megtalálható-e, írja meg pontos címét, amelynél a vármegyét is tüntesse fel; az összeget és azt, hogy kinél hagyta a pénzt. Akinek nevét a listán nem találjuk, utólag felvesszük.

2. A szalonna, tarhonya, bor és paprika gyakran visszajárna a Transdanubiához „címzett ismeretlen” felirással. Ennek az oka, hogy nem adnak munkástestvéreink pontos címeket. Mindenkit arra kérünk, hogy

az inspektorral vagy az irodán dolgozó hivatalosokkal rendelkezze meg a fentiekre a gazdasági címre!

3. A szótár-készletünk elfogyott! Akik tehát rendeltek szótárt, legyenek türelemmel addig, amíg a Vasárnap-ban nem üzenünk az újabb kész-

Utlevél nélkül senki sem utazhat Németországba

Ismételten megirtuk ugyan, hogy utlevél nélkül, illetve az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda megkerülésével senki Németországba nem utazhat, mégis szükségesnek tartjuk a felmerült esetek kapcsán figyelmeztetni úgy az itthonlévő munkástestvéreinket, mint azokat, akik a transzportokkal kijutottak Németországba és hozzátartozóikat, vagy barátait szeretnék, esetleg a munkaadó kérésére kijutni Németországba, hogy

mindazok, akik a szabálytalan utazásra vállalkoznak, vagy akik ilyen ügyekben résztvesznek, súlyos kellemetlenségnek tessék ki magukat.

Ujabbán Pécs körül került egy nagyobb csoport kellemetlen helyzetbe. A pécsi rendőrségnek tudomására jutott ugyanis, hogy ismét egy félre-

let megérkezéséről. Előre senki ne fizesse ki. Akik viszont már megkapták, küldjék el haladéktalanul a szótárak árát, de lehetőleg bélyegben!

4. Kiszállást kérnek sokan panaszoló munkástestvéreink, mert „még az órabérünket sem keressük meg”, vagy „mert rossz a bánásmód”, vagy „mert a helyzetünk kibírhatatlan”, stb. Azonban semmi határozottat nem írunk. Minden panaszt amál gyorsabban tudunk megszüntetni, minél pontosabban megírják, hogy mi is a panasz oka!

vezetett munkáscsoport készül kiutazni az országból. A félrevezetett és a legszegényebb néposztályhoz tartozó munkások több esetben ingóságokat pénzre tettek, hogy a határig megválthassák a vasuti jegyet. Utlevél egyiküknek sem volt.

A szomszédos állam hatóságai nem adnak munkavállalási engedélyt azoknak, akik nem rendelkeznek utlevéllel és a félrevezetett embereket a rájuk rótt büntetés kitöltése után hazatoloncolják.

Julius 22-én éjjel a pécsi rendőrség közegeli megjelentek a Barcs felé induló vonatnál és az elutazni szándékozókat előlították a központi ügyeletre. Igazoltatás után valamennyiüket elbocsátották, az eljárás azonban megindult ellenük.

ÜZENETEINK:

Szabó Ferenc, Neuensund über Strassburg és mindazoknak, akik pénzküldeményeiket reklamálják: Az OKH csak akkor állapíthatja meg, hogy a feladott pénzek megérkeztek-e, ha a feladott cím mellett a címzett pontos címét és a feladott összeget, valamint a feladott időpontját is közli. Megjegyezzük, az OKH minden Magyarországra érkezett összeget napokon belül kézbesíti a címzetteknek, tehát csak akkor reklamáljunk, ha meggyőződünk róla, hogy a munkaadó a pénzt már továbbította. A továbbítottól számított 3—4 hét múlva szokott a pénz Budapestre megérkezni. Üdvözljük mindannyiukat. — Bodnár Mihály, Burg Stargard, Adolf Hitler-Str. 2: kéri a békésesabai Bali Erzsébetet, hogy saját érdekében közölje vele németországi címét, illetve kéri azokat a honfitársakat, akik Bali Erzsébet hollétéről tudnak, írjanak neki fenti címére. — Vidacs Sándor, Ostharc, R. Kornstrasse 22: kéri Sándorfalváról Németországba ment barátját, Cukor Juhász Józsefet, közölje címét. — Posta József, Schwedt über Frankfurt (Oder) Land: Mezőgyáni munkástársaitól vár értesítést fenti címére. Kedves lapját köszönjük. — Varga Endre és Márton Ferenc, Lüssow über Güstrow: Örülünk, hogy jól érzik magukat. Szívvel köszöntjük mindannyiukat és levelük utolsó szék köszöntésével gondolunk minden magyar testvérünkre: „Isten maradjon mindnyájunkkal”. — Kovács Sándor és társai, Dahlevitz, Dorf-Str. 17, Kr. Teltow: keresi tavalyi munkástársát és tolmácsát, az eleki Leitner Antal, akit arra kér, írjon neki. Szívvel üdvözljük a csoport minden tagját. Lapot többet küldeni nem tudunk; reméljük, hogy ez nem bontja meg a békés egyetértést és szeretetet. — Csöke János, Mithlow: Kérésére határozott választ nem adhatunk; reméljük, hogy az idén is sikerült kieszközölni a tavalyi és tavalyelőtti kedvezményt. — Kocás István, Willmine, Kreis Templin, Post Gerswalde: Sajnáljuk, hogy

egészségi állapota miatt kénytelen hazajönni. Kérésére végérvényes választ adni nem tudunk. Értesülésünk szerint a kedvezmény csak esetleg a csoportosan hazatérőkre fog vonatkozni, ha ezt sikerül az idén is kieszközölni. Természetesen egyelőre ez sem bizonyos még. — Kovács Ferenc, Albert József, Dombegyháza; Engelhardt Ferenc, Almáskamarás; Nagy György, Erdőtelek; Gulácsi Péter, Pusztaföldvár; Góbor Lajos és neje, Heves; Tavaly Németországban maradt keresetükre vonatkozó bejelentéseiket illetékes helyre továbbítottuk. Mint ismételten megirtuk, az átutalásra vonatkozóan rövidesen intézkedés remélhető. — Pap Pál, Soldberg: Nagyon helyesen tette, hogy a főtisztelőndó urhoz fordult. Üdvözlét. — Gál János és neje, Kiszűzes: A Kovács Ferencnek és társainak szóló előbbi üzenetünket olvassa el. Köszöntjük. — Győri József és társai, Krassow: Megilletődve olvastuk a július 9-én Wismarban, Rozmán tisztelőndó ur által tartott magyar istentiszteletéről szóló beszámoló soraikat. Köszöntjük mindannyiukat. — Németh József, Burschen: Nem értjük, hogyan történhetett meg, hogy a rendelt félkilo paprika helyét három kiló kár volt kivételni, vagy ha munkaadója kiváltotta is, felbontatlanul vissza kellett volna küldeni és megírni a reklamációt a Transdanubiának. — Boncz Antal, Rothensehof: Szótárt mi nem küldtünk; forduljanak a Munkásvédő Irodához, Berlin, S. W. II. Dessauer Strasse 28—29. — Bodnár Imre és 17 társa, Belgen: Üdvözléteket köszönjük és öszinte jókívánásokkal viszonzozzuk. — Bujdosó Imre, Thurrow, Post Wegezin, über Anklam, Pommern, kötegyáni lakos keresi Kiss Lajost és leányát; kéri őket, írjanak fenti címére. — Somogyi János, Gottenz: Német szótárt kérő levelet továbbítottuk a Munkásvédő Irodához. — Parcsin Mihály, Szabó Albert és Makai Sándor, Usabel: Meleg soraikat szeretettel olvastuk. Köszöntjük mindannyiukat. — Kóbor János, Blaustauden: Kérésével forduljon a Munkásvédő Irodához, Berlin S. W. II. Dessauer Str. 28—29,

Rovatvezeiő: SCHANDL JÓZSEF dr.

A gyümölcsök házi feldolgozása

(Második kötetemény)

I. Gyümölcsös készítmények

Gyümölcsös-készítményeknek mondjuk a gyümölcs husából cukor hozzáadásával, vagy anélkül megfelelő állománygyű besűrített termékeket.

Gyümölcsös-készítmények előállítását csaknem minden friss gyümölcsből, vagy — a kocsnyás gyümölcsök kivételével — az előzetesen tartósított féltermékekből.

1. Féltermékek. Gyümölcsrés idején, amikor tömegben áll a gyümölcs rendelkezésre, a feldolgozási munkák és cukorszükséglet egyenletes elosztása céljából célszerű a gyümölcsöt *egyelőre* tartósítani, hogy az a későbbiekben feldolgozásra alkalmas legyen. Ezt az eljárást, mely a munkatorlátást küszöböli ki, „féltermék-előállításnak” mondjuk. A féltermékek nem egyebek, mint a kellőképp előkészített, megmosott, szétalantított, kimagozott, esetleg áttört gyümölcsnek felfőzéssel és konzerválóanyag hozzáadásával tartósított husa. Félterméket tehát bármilyen gyümölcsből előállíthatunk és így a gyümölcsöt a későbbi időben feldolgozhatóvá tehetjük. Az eljárást abból áll, hogy az említett előkészítő munkákat elvégezve, a gyümölcsöt laps edényben felfőzzük addig, míg az forrásnak indul s utána aszerint, hogy a gyümölcsöt darabosan, vagy áttörve akarjuk megőrizni, darabosan hagyva, vagy áttörve konzerválóanyaggal látjuk el. A konzerválóanyag, ami az ily tartósításoknál szóba jöhet, a *benzoesavas nátrium* (nátrium benzoicum). Ez egy fehér, lisztszerű, izetlen, szagtalan por, amit a következőképp adagolunk: a felfőzött és esetleg áttörökészülékén (szifán, paradicsomátórnán, husdarlón) átpréselt gyümölcsöshöz még melegen hozzáadjuk az (1 kg ily gyümölcsre 1.5 gr) egy és fél ezrelékes arányban, előbb kevés vízben feloldva a konzerválóanyagot és alaposan elkeverjük. A gyümölcsös kilogrammjához tehát egy fél gramm benzoesavas nátriumot keverve, az így nyert terméket tartósítjuk. A konzervált anyagot uborkásüvegekbe, szélesebb szájú tartályüvegekbe helyezük el, pergamentpapírral, cellofánnal lejtjük és így az anyag hűvös, sötét helyen hosszabb időn keresztül eltarthatóvá válik. Ebből a féltermékekből a későbbi idők folyamán a szükségeseknek megfelelően cukor hozzáadásával és kellő besűrítés után gyümölcsözeteket, vegyes izeket állíthatunk elő. A hozzáadott konzerválóanyag az egészségre ártalmatlan és a besűrítés alkalmával alacsony forráspontja miatt ellát. *Természetesen az előirt adagolásnál nagyobb mennyiségűt használni nem szabad, mert ezáltal a gyümölcsös csípőssé válik, ízét, színét elveszti és még ártalmas is lehet.* Nem használhatók az így konzervált gyümölcsösök természetes kocsnyásodásra, kocsnyás gyümölcsöket készítésére, mert pektin, kocsnyásítóanyag tartalmuk a konzerválással és eltartással csökken.

2. Gyümölcsözet készítése. Friss gyümölcsből, avagy tartósított féltermékekből gyümölcsözeteket a következőképp készíthetünk:
Friss gyümölcs esetén, előzetesen az előkészítő munkákat elvégezve, féltermékekkel pedig közvetlenül készíthetjük.
Samócából, ha tulbó létartalmú, előbb a felesleges vizet főzéssel elpárologtatjuk, majd 1 kg gyümölcsre számított 7—800 gramm cukor hozzáadásával besűrítjük.
Cseresznyéből 5—600 gramm cukor hozzáadásával kell besűríteni.

Meggyből 800 gramm cukorral. A meggyet ajánlatos a meggy savanyúsága szerint fele-fele, vagy kétharmad meggy arányban keverni.

Ribizskéből a leszáradott gyümölcsöt nyersen áttörjük, hogy sok mag ne maradjon benne és 800—1000 gramm cukor hozzáadásával sűrítjük be. A friss ribizskét nem kell sokáig főzni, mert hamar kocsnyásodik.

Kajsziarackból izkészítésre érdemes félterméket, ugynevezett velőt készíteni, mert ez a legnagyobb mennyiségben felhasználásra kerülő iz. Besűrítésre 7—800 grammnyi cukor kell; a főzést gyorsan kell végezni, mert barnul a készítmény, ha levegővel sokáig érintkez. Hogy szebb színű legyen, szózták a gyümölcsöt hámozni, de ezáltal ízéből sokat veszít.

Őszibarackból a kajszihoz hasonlóan készítenek izeket. A nem magvaváló fajtaikat a molyhától jól letörlik, magvastól felfőzik és áttörve, sokkal izletesebb készítményt kapnak.

Szilvából cukor hozzáadása nélkül a teljesen érett szilvából igen jó gyümölcsözt készíthetünk. Célszerű kg-jához 200 gr cukrot adni, mert így izletesebb, fénesebb izt kapunk. A szilva félterméknél kimagvazás után szép darabos félkész árut kapunk, ami kevs cukorral édesítve, kitűnő kompót is ad. Felhasználás előtt a féltermék felmelegítendő, hogy a konzerválóanyag ellilanjon belőle.

Almából gyümölcsös-készítményt egymagában nem igen szoktak előállítani. Tekintve, hogy tömeggyümölcs, a feldolgozása is nagyobb mennyiségben történik s ilyenkor alapanyagul szolgál a vegyesizek készítésénél. S mert tömeggyümölcs, ezért a tartósításának legegyszerűbb módja a félkészítmény előállítása.

3. Vegyesizek készítése. Vegyesiz készítésére rendszeren háromféle gyümölcsnemet szoktak felhasználni. Alapanyag valamelyik egyébként kevésbé izletes, egymagában nem használható gyümölcs, mint például alma, körte, ehhez valamilyen izletes gyümölcsöt adnak, például kajszi, őszibarack, samóca, meggy és szinesítő gyümölcsnek festékanyag tartalmú gyümölcsöt, málnát, ribizskét, áfonyát, vagy a kitűnő fekete ribizskét. Besűrítésnél a kevert gyümölcs kg-jához legalább 500 gr cukor adandó. A vegyesizet sűrű állományra főzendők be, kihűlt állapotban vágható állapotig, s így ládában is raktározhatók.

4. A gyümölcsajtok készítése. Egészen sűrű állománygyű besűrített gyümölcsözetek sajtnak mondjuk. Készíthető elsősorban áttört bírsból, almából, szilvából, kajsziából, cseresznyéből és meggyből. Cukor hozzáadása kg-ként a gyümölcsnem szerint 4—600 gr. A birssajtót citromsav hozzáadásával izletesebb és világosabbá tehetjük. A besűrített gyümölcsöt formákba szózták kiönteni. Hogy a formába bele ne ragadjon, célszerű azt finom étolajjal kikenni.

5. Kocsnyás gyümölcsözetek készítése. Kocsnyás izeket, vagyis oly készítményeket, melyeknek alapanyaga kocsnyás jellegű és melyekben a gyümölcs részben darabosan van jelen, csak friss gyümölcsből készíthetünk. Féltermékek erre a célra csak akkor használhatók, ha azokat mesterségesen kocsnyásítjuk folyadék, vagy poralakban forgalomba hozott gyümölcspektinnel. Friss gyümölcsnél erre a célra már eredetileg

pektintartalmu, nem teljesen érett gyümölcsöt használunk. Ilyenek elsősorban a bogós gyümölcsök, ribizsek, egres, málna. Kocsnyás izeknél fontos továbbá, hogy elegendő savtartalmuk legyen, amely a hozzáadott 700—1000 gramm cukorral együtt alvasztja meg a pektint és teszi kocsnyás jellegűvé. Fontos azonban kívül a sűrítés időtartama, mert a pektin csak egy bizonyos időpontban avad meg, azon innen, vagy túl elveszti kocsnyásító képességét. Ehhez megfelelő gyakorlatot kell szerezni.

A CSEMEGESZŐLŐ CSOMAGOLÁSA

Leghelyesebb volna természetesen akkor leszedni az asztali szőlőt, amikor ez teljesen megérett s így benne legtöbb a cukor és zamatanyag. Ha azonban csomagolni és szállítani kell a szőlőt, akkor kevesebb kárral, kevesebb romlási veszéllyel jár, ha teljes érés előtt szedjük, mikor még szilárdabb a szövete, kevesebb a leve.

Asztali szőlőt sohasem szabad nedves, esős időben, hajnali vagy esti harmat idején leszedni, mert csakis a száraz időben szedett szőlő tartható el épen, ha ládába kerül. A „hamvat” sohasem szabad megsérteni vagy letörölni a bogycókról, mert akkor a bogycók inkább áldozatul esnek baktériumoknak, élesztőknek, penészeknek. Ézert nem szabad marokra fogni a fürtöket, hanem csak két ujjal, kocsnyánál fogva levágni és a ládába helyezni.

A szedés után minél előbb be kell a fürtöket csomagolni egy hűvös, száraz helyen. Szőlő csomagolására csak a vékony falemezből készült és alacsony (2—3 réteg szőlőfürtöt befogadó) deszkaladák alkalmasak. Se a mély láda, se a kosár nem jó, mert ezekben a szőlő zúdík. A fürtök szorosan fekdüjenek a ládában; ha a csomagolás nem szoros, akkor szállítás közben a fürtök egymáshoz ütődnek, zúdnak és levét eresztnek.

Ha eladásra csomagolunk, egy ládácskába csak egyfajta szőlő kerüljön, s ennek a nevét jelöljük meg minden esetben a láda külsején.

Mindig az a szállítási mód (autó, hajó, vasút) a legjobb, mely a legrovidebb idő alatt és a legcsökélyebb rázással viszi a szőlőt a piacra. Különböző piacokra hűtött tartánykocsikban szállítják ezt a kényes gyümölcsöt.

A SZARVASMARHA HIZLALÁSA.

A hizlalás sikerének feltétele, hogy jól válasszuk meg a hizlandó anyagot. A 3—4 éves, még be nem fogott tinók adják a legértékesebb húst. Igából kifogott ökrök és elvénuilt tehének már jóval alacsonyabb áron kelnek el a húsiparban. A bikák, különösen a fiatal bikák, jó hízók, de ezeket mészárosok nem vásárolják, hanem csak a kolbászgyárak, hogy husukból kolbászféleket (virsi, parizer) készítsenek.

Hazi állatállományunkban a pirostarka alkalmasabb hizlalásra, mint a magyarerdélyi. A tarkák közül is főképp a puhabőrű, dus és puhászörzetű, finom és sima szarvu, rövid és könnyű fejú, mely és széles törzsű, széles faru, telt combu, zömök példányokat válogassuk és ne vállalkozunk a nagyfejú, éhes látú, keskeny faru, csevevész jószág hizlására, mert ezeknek nem lehet jövedelmező hizlalást folytatni.

A fiatalabb állat még sok húst is termel hizlás közben, míg a 4—5 évnél idősebb csak zsírtermelés útján növeli testsúlyát. Már pedig 1 kg hús termelésére a tinó csak 0.8 kg keményítőértékű takarmányt igényel, 1 kg zsír termelésére pedig ötször annyi, azaz 4 kg keményítőértékű táplálékot. Ézert gazdaságosabb fiatalabb állatok hizlása.

Biztos kocsnyásodást lehet elérni az utóbbi időben forgalomba hozott gyümölcspektinkekkel, melyekkel főzési időt, anyagmennyiséget lehet megkatarítani s így kiadás készítmények állíthatók elő. A pektin használata egyébként az izek sűrítésénél éppen ez említett okok miatt igen előnyös. Ily gyümölcsből kivont kocsnyásító anyagot *Pektin*, *Pomocin*, *Citronekt* néven hoznak forgalomba, melyek használatához megfelelő utasítások állnak rendelkezésre.

(Folytatjuk.)

Egy db 500 kg-os hiztató napi takarmánya legyen 12—16 kg szárazanyag, melynek körülbelül fele essék szalásokra, fele pedig az abrakfélre és a nedvud takarmányra. Ennek az előírásnak megfelel 5 kg lucernaszéna, 5 kg árpszalma, 30 kg takarmányrépa és 5 kg kukoricadara. Eleinte csak félkora adagot (2—2.5 kg) adunk a hizónak naponta; a hizlálás második felében pedig — mikor az étvágy csökken — a daraadagot növeljük 5—6 kg-ig naponta, ezzel szemben pedig a szalmát fokozatosan elhagyjuk.

A szénát etessük szalasan, a szalmát pedig szécskázva és a felszeletelt répával keverve, 24—48 órai fülfesztés után, ugynevezett pác formájában etessük. A páca keverjünk állatorként 30—40 gramm porrá tort marhasót is.

Ha 6 hónapi hizlalás folyamán átlagosan napi 1.1 kg súlygyarapodást érünk el, akkor a hizlalással nagyon meg lehetünk elégedve.

ZÖLDSEGMAGVAK TERMESZTÉSE

A gazdaasszonyok nagyobb része évről-évre vásárolja a zöldsegréfélék vetőmagját. Ha megbízható helyen nemisített magvakat vásárol, akkor ezt csak helyeselni lehet. De rosszult jár az, ki nem megbízható forrásból, bizonytalan fajtaazonosságú és talán már régi, nem is csiraképes magnak jut birtokába. Aki tehát terményeinek minőségével meg van elégedve, ahelyett, hogy bizonytalan származású magvakat vesz, inkább termelje maga a vetőmagot is. Maga a magtermesztés nem nehéz. Legfontosabb a magtermő példányok kiválasztása. A kiválasztás figyelmet és körültekintést igényel, mert hiszen a növényegedek nem egyenlő tulajdonságúak és értékűek. A növény külső alakja, nagysága, a termés minősége, mennyisége, érésedje, stb. változó egy-egy fajtan belül is. Ennélfogva az egy és ugyanazon fajtájú zöldsegréfélé sok-sok példány közül a legkiválóbb tulajdonságukat kell — a termés felszedésének megkezdése előtt — a termőföldön magteremőkül kijelölni. Nagy hiba, ha éppen a legszebb példányok használatnak fel a házirtásban és magnak a kevésbé alkalmas maradnak meg. A silány fejlődésű vagy beteg növény magtermesztésre nem alkalmas. Az ilyen növény kevés magot hozna s utódai szintén gyengék, érzékenyek és hibásak lehetnek. Nem szabad szem elől téveszteni azt se, hogy ha egymás közömben eltérő fajta paprikát, paradicsomot, ugorakát, csemegetengerit, stb. termesztünk, akkor a különféle fajták egymást beporozzák, a zöldsegréfajta tehát elveszti fajtaazonosságát és kevert, kores fajta jön létre, ami különösen kerülendő.

A gondosan kimorzólt és megszáritott magvak fagymentes, száraz, szellős helyen tartandók el és a tél folyamán a magvak közül a hibásak és fejletlenek gondosan kiválasztandók. Vetésre mindenkor a legfejlettebb magot használjuk!

KIS VASÁRNAP

BÉKAFÉNYKÉP

Birkózverseny volt nagy Békaországban.
Részvettek a tornán legalább hatszázan.
Ropogtak a csontok, düldültek a szemek,
Figyelték a bírók, kacagtak a legyek.
Hetednap hajnalán véget ért a torna,
Földhőcsapott békáik nyüzsgörgetek sorba.
Csak a győztes állt fel erős két lábára,
Tetszett neki a nép éljenző lármája.

A győzelem után elment az erdőbe,
Csendes patak partján leült egy nagy kőre.
Boldog mosolygással karba tett kezekkel,
Várt a fényképészt a csoda lemezdel.

Békafényképész ur nagy repülőgépen
Hamar megérkezett s hozzálátott szőpen:
„Ide tessék nézni! Most! Egy...
kettő... három!”
— Nincs ennek a képek párja a világon.

MÓRA LÁSZLÓ

A csodálatos szappanbuborék

IRTA: MÓRA LÁSZLÓ

(Második kötetem)

A király már csaknem rámondta az igent, amikor egy szomorú arcú, rongyos ruhás, öt évesnek is alig-alig látszó fiúcskát vett észre a körben állók között, aki keservesen sirt. Masztos kezeivel erősen dörzsölgette az arcára pergő könnyeket.
— Mért sírsz, apró katonácskám?
— kérdezte barátságosan a Józsvívi király.

— Mert nem kaptam szalmaszálat s nem tudok versenyezni, — szeptegte a kis rongyos.

A szolgálók azonnal adtak neki is egy szalmaszálat. S a gyereksereg legkisebb versenyzője óvatosan ügyesen bemártotta a fuvószálmát a szappanostálba. Akár hiszik, akár nem, ezen a szalmaszálon nőtt a leghatalmasabb, legszebb szappanbuborék. És csak nőtt tovább egyre... Aranyérga, acéllék, vérvörös, majd zöld karikák nyargalásztak keresztül-kasul a csodaszép szappanlabdán. Egyszer csak utnak indult a színes szappanlabdaóriás a szalmaszál végéről s szállt, szállt egyenesen a király felé. Amint a feje fölött árt, ott egy darabig himbálódzott a langyos, mosolygós tavaszi levegőben. Mindenki szemé-száját távra gyönyörködött benne. Majd szállt, szállt még feljebb, megállás nélkül, talán fel az Égbe, a jó Istenhez.

Nem kellett sokáig tanakodni, ki lett a győztes.

A király odalépett a rongyosruhájú fiúcskához, magához ölelte s így szólt:

— Te nyerted meg a versenyt, apró kis katonám, most mond meg hát, mi a kívánságod?

A fiúcska pillanatig se gondolkodott:

— Kedves jó király bácsi, add vissza édesapámat, édesanyámat. Egyik a csatában halt meg, a másik tegnap a kórházban.

Ekkor tudta csak meg mindenki, hogy a kis győztes teljesen árva.

Könnyek gördültek végig a jó király arcán és szeretettel mecsókolta kis katonáját. A kislívu kívánságát is teljesítette, ahogy lehetett: ölebe vette és vitte, vitte egyenesen a királyi palotába.
Józsvívi király maga lett az édes-

apja, a felesége pedig az édesanyja. Addig-addig becézgették, dédelgették a szegény, szomorú arcú kis fiút, amíg lassan az ő arcára is ráült az a szép és boldog mosolygás, amely Örömrország minden kis katonájának ott sugárzik a két arccsokáján.
Vége

A FALUSI OTTHON

ROVATVEZETŐ: KÁNYA TERÉZIA

Diétás tápszerek

(Egyben válassz főbb érdeklődő levelére)

Diétás tápszerek alatt általában olyan készítményeket értünk, amelyek könnyen emészthető formában tartalmaznak fontos tápanyagokat, illetve olyan anyagokat, amelyekre a megbetegedett szervezetnek legnagyobb szüksége van. Diétához csak akkor forduljunk, ha orvos tanácsolja azt és akkor szigorúan tartsuk be a kapott utasításokat.

Az egyes betegségekkel kapcsolatosan különböző gyógykenyerek vannak forgalomban, így a szósás nélkül készült kenyér, vastartalmu kenyér és a cukorbetegségekre készített kenyér.

Cukorbetegnek részére olyan kenyeret készítenek, amely kevés szénhidrátot tartalmaz és magas a fehérjetartalma, éppen azért buzálisztból és szósásból, tejjel és albuminnal csinálják, amely utóbbi nem egyéb, mint a buzakeményítő-gyártásánál melléktermékként nyert sikk. A keményítőgyártásra felhasznált liszt sikkjét, amelyet nemrég még csak állati takarmánynak használtak fel, ma már, mint magas tápértékű anyagot, a cukorbetegségekre készült kenyérliszthez keverik és más tápszerekhez is felhasználják.

Ha a cukorbetegnek részére házilag akarunk kenyeret készíteni, akkor nullás vagy kettes lisztből mindenképp előt meg megfelelő módon a sikkert ki-gyúrjuk, azt enyhe melegen óvatosan megszáritjuk, majd liszté öröljük és 10 százaléknál mennyiségben a kenyérliszthez keverjük. Cukorbetegnek részére mandula-, dió- vagy mogyoróőrleményből, sőt ujabban szójaliszttól is készülnek különböző tápszerek, úgyhogy ezeket az anyagokat buzáliszttel keverik. Nagy hátrányuk azonban, hogy a magvak örölt állapotban igen könnyen megavasodnak. Kivétel csak az úgynevezett „Ber-celler-féle eljárás”-sal készült szójaliszttal készült (kapható az Országos Gyermekvédő Liga budapesti szójaüzemében), amely romlás nélkül két évig is eltarttható. Nagy előnye a szójalisztnak, hogy a buza-, rozs- és zablisztnél nagyobb a kalorikus tápértéke, az ára pedig igen alacsony. Kenyérsütéskor a kenyérliszthez 20 százalék szójaliszttel keverhetünk, a kalácsfeléhez pedig 25 százalékot is adhatunk.

A tojásfehérjével készült sütemények szintén cukorbetegnek részére valók.

Gyümölcsalátok

Kitűnő gyümölcsalátok lehet készíteni a körtéből, szilvából, őszibarackból, aranyalmából, amely felbontva is hosszú ideig eláll.

A körtesalátát legjobban apró szagos körtéből készíteni, melyet felére-tlenül meghámozunk, a szárát pedig megkaparjuk. A nagyobb körtéket felébe vágjuk, s magházát kiszedjük.

Fejtörő:

Fa termése vakáció n=r

Megfejtés: „Gyümölcsesztré!”

Arany szabályok

Régi tapasztalat, hogy a szunyog nem szereti a diófát, azokról a helyekről, ahol több diófa áll, elhúzódik. A diófa levelének erős, keserűnyes illatát ugyanis a szunyogok nem szeretik. Régi bevált védekezési mód szunyogcsipés ellen a fedetlenül maradt testrészeket vékonyan dióolajjal bekenni, vagy pedig diófa levéllel bedörzsölni.

Mosdóvizet is készíthetünk a szunyogok ellen a következő módon: 1 rész székfülöajat, 32 rész alkoholt és 8 rész kölnivizet összeöntünk és felsérbe helyeztünk itáspapíron átszűrünk. Ebből néhány cseppet adva mosdóvízünkhez, a szunyogok nem fognak kellemetlenkedni.

Ha már megcsipett a szunyog, dörzsöljük be a helyét azonnal, illetve kenjük be vastagon kissé megnedvesített porcukorral. A viszketés azonnal elmúlik és a csipés helye nem fog feldagadni. Jó hatású egy cseppnyi szalmiákszesz is.

Magyar konyha

Finom leves. Zsiron meghervasztunk 15 deka cukorborst, apró kockákra vágott burgonyát, sárgarépát és egy kanál rizst. Kevés liszttel megszórujuk és levestel felelészítjük, ha forr, csurgatott tésztát főzhetünk bele.

Töltött uborka. Néhány közep-nagyságu uborkát meghámozunk és hosszabban kettévágva, sós vízben megfőzzük. Ha megfőtt, kanállal kiszedjük a belsejét. Közben elkészítjük a töltelékét. Egy darab sültet apróra vágunk, zsírban megpirítunk apróra vágott vöröshagymát és ráteszük a húst, adunk hozzá egy kanál rizst, pici sót és törött borsot. Egy kanál levesben megpároljuk, majd megtöltjük vele az uborkákat, kerek tábla rakjuk, leöntjük edes tej-főlével és meghintjük zsemlyemorzsa-val. Sütőben egy félóraig sütjük és melegen tálaljuk.

Meggyes lepény. Harminc deka lisztből, 18 deka vajból, egy evőkanál cukorból, csipet sóból, kevés vízből, melyben egy késhegynyi szódbakarbónt oldottunk fel, lágy tésztát gyúrunk. Levesleves vajstészta módjára hajtogatjuk össze és félóra hosszat hideg helyen pihentetjük. Ezt az eljárást háromszor-négyszer megismételjük. A két részre osztott tésztát két lapra nyújtjuk ki. Kikent liszttel meghintett tepsibe tesszük az egyiket, ráhelyezük a kimagozott meggyből, cukorból, fahéjból készült töltelékét, ennek tetejére pedig a másik tésztalapot. Tojással megkenjük és megsütjük. A meggyet jól ki kell csurgatni és ki kell magozni, mert különben könnyen szalonnás lesz a tészta.

IGAZGYÖNGYÖK

A tengeren nem szenvednek anynyian hajótörést, mint a szárazföldön

Nem az a gazdag, aki a véletlen folytán javakban dúsalkodhatik, hanem az, aki a jómód híján sem érzi magát szegénynek

Csak addig nehéz az élet, amíg mosolyogni nem tudunk fölötte

Sokat emelkedett, aki mások fölénnyel el tudja ismeri.

A szépség hódít, a szeretet vonz, a jellem győz.

Négy dolgot nem tér vissza soha: a kimondott szót, az elvesztett becsület, az elmúlt élet s az elszalasztott alkalom.

Birsalmasajt készítésénél a birsot megmosva, puhára főzzük, még melegen meghámozzuk és szítán áttörjük. A pépet aztán ugyanannyi porcukorral habosra keverjük és tízre téve, folytonos keverés mellett körülbelül negyedórát főzzük. Mikor már kocsonyásodni kezd, vízzel kiöblített formába tesszük, melyből csak másnap borítjuk ki, aztán dobozokba téve, elraktározzuk.

Gyümölcsaját készítése

A befőzésre alkalmatlan, másodrendű almából, birsóból igen jó sajtot készíthetünk, amely hűvös helyen elraktározva, akár évekig eláll.

Az almasajthoz felhasználandó hullott almát tisztára megmossuk, feldaraboljuk, a hibás részeket kivágjuk belőle, aztán zománcozott edénybe téve, annyi vizet öntünk rá, hogy a gyümölcsöt ellepje. Addig főzzük, míg az alma megpuhul, akkor szítán áttörjük és tízön tovább sűrítjük; mikor félig kész, ugyanannyi porcukrot keverünk hozzá s azzal együtt kocsonyapróbáig főzzük. Ha a tányérra ejtett csepp hamar megalvad, akkor a sajt kész és vízzel kiöblített formába öntjük.

Július

30 **VASÁRNAP**

Judit

31 **HÉTFŐ**

Loy. sz. Ignác, Oszkár

Augusztus

1 **KEDD**

Vasas Péter

2 **SZERDA**

Lig. Al., Lehel

3 **CSÜTÖRTÖK**

István er., Hemtna

4 **PÉNTEK**

Domonkos

5 **SZOMBAT**

Havas Bold. Ass., Oszwald

A nappal tartalma augusztus 5-én: 14 óra, 40 perc; e hold folyamán 17 percel felgy. — A hold fényváltozása: Holdtölte július 31-én.

Az idei nyár

Az idei nyár időjárása szeszélyes és kiszámíthatatlan. A hosszú esőzés után, amely majdnem aratásig tartott és Abessziniába is beillet volna, olyan hőség szakadt Európára egyes tájaira, aminek emberelemkezet óta nem volt példa. Bukarestben 57 fok Celsius is volt a napon a hőmérséklet, Athénben is felszökött többször 42 fokra. A Földközi-tenger mentén talán sohasem volt olyan hőség, mint az idén. Szarajevó környékén az óriási hőségben begyulladtak az erdők, s eddig 140.000 négyzetméter kiterjedésű erdőszeg pusztult el. A tűz még most is harapózik.

Bajorországban és Norvégiában pedig itéleti hő pusztított. Bajorországban félmetres jég verte el a termést. A szélvihar százával tépte ki a fákat. A telefonforgalom több helyen megszűnt. Egy öreg földmivest villámcsapás ért Regensburg közelében, de csak a nikkelórája olvadt meg a zsebében, más baja nem történt. Norvégiában szörnyű vízáradások vannak. A megduzzadt folyók hidakat és töltéseket sodortak el. A mezőgazdaság és ipar súlyos károkat szenvedett.

A már-már elviselhetetlenné vált kánikulát július 23-tól fokozatos leülés váltotta fel, amely olyan fokot ért, hogy 25-én országszerte, sőt Európáig kellemetlenül hűvös, szinte őszies idő volt. A hegyeken havazott, heves szélviharok tomboltak Nyugat Európában, az ausztriai Alpokban a fagypont alá szállt a hőmérő és az autókörlekedést hófúvások bénították meg.

Magyar újságírók magas német kitüntetésére. Hitler Adolf, a Német Birodalom vezére és kancellárja, Kolozsváry-Borosa Mihály és Milotay István országgyűlési képviselő, főszervezőknek, a külföldi politikai és újságírói kiválóságok kitüntetésére alapított német Sasrend érdemkeresztjének első osztályát adományozta. A Sasrend másodosztályát több neves újságíró is megkapta. A rendvényeket Hitler vezér és kancellár személyesen írta alá.

Lefilielt valutacsempésznő. A határon szolgálatot teljesítő valutadetekтивek a római gyorsvonat hálókocsjainak egyik fiúkéjében tettenérték egy nőt, aki 15.000 pengőt akart kicsempésznél az országból. A bankjegyek a hálófülké felhelyezés lepedő alatt voltak kiterítve. A detektívok a csempésznőt a budapesti valutahűségesszere kísérték. Nevét egyelőre nem közlik.

A magyar tűzoltótól is félnek a románok

Azt már megszoktuk, hogy Romániából csak kellemetlen híreket kapunk. Másként nem is lehet. Olyan visszataszító esetet azonban ritkán hallottunk, mint az okvetlenkedő porgányi román tanítóé.

A trianoni határon, de már román területen fekvő Porgány magyarlakta községben néhány nap előtt kigyulladt egy gazda szerűkertjében a buzaasztag és a tűz az erős szélben rohamosan terjedt. A hatalmas füstfelhőt látva, Kiszombor magyarországi község önkéntes tűzoltósága motoros fecskendővel sietett segítségére.

A magyar tűzoltókat Porgány román tanítója visszatartotta. A község magyar lakossága azonban felháborodva lökte félre a tanítót az utból és a kiszombori tűzoltók akadálytalanul lokalizálhatták a tüzet.

A magyar tűzoltók dolgok végzetével visszasiettek községükbe, magyar területre.

Eddig a történet, amely mellett nehéz leicsóválás nélkül továbbhaladni. S néhány szó is férhet hozzá. Nagyon viszkethet már a derék dászkal (román tanító) talpa, hogy a magyar embert még tűzoltó formában sem tűrheti. Talán parázs van alatta? Lehet. Majd eloltják alatta. Az ilyenféle tüzet még a magyar tűzörségnél is jobban tudják oltani tűzreink... De akkor aztán szedheti a csabakot a fatornyos hazája felé...

Magyar elnököt választott a nemzetközi nevelésügyi intézet. A nemzetközi nevelésügyi intézet ülésén, amelyen ötven állam hivatalos képviselője vett részt, az intézet elnökvé Velics László berni magyar követet választották meg. Az intézet működéséről szóló jelentésben Magyarországrol ugy emlékeztek meg, mint az intézetfőny. szülőföldjéről. Több szónok kiemelte azt is, hogy Teleki Pál gróf mindig hűséges barátja volt az intézetnek. Az elismeréseket Velics László elnök köszönte meg.

Fürdés közben a Berettyóba fulladt egy nő. Janesik Mihályné mezőúri aszszony vasárnap délután a Berettyóban fürdött 15 éves Judit leányával és ennek két barátjával, a 20 éves Bata Zsuzsannával és a 16 éves Bata Máriaival. A vízben összefogóva játszottak s úgy látszik, valamelyikük mélyebb helyre került és magával rántotta a többit is. Mind a négyen a vízbe fulladtak. A három leány holttestét megtalálták. A leányok még halálukban is görcsösen fogták egymás kezét. Janesik Mihályné holttestét még nem találták meg.

Egy vagon barackot kaptak Kecskemét testvérközségei. Amióta a Felvidéket és Ruthénföldet visszacsatolták, a magyar városok és nagyobb községek védelkedve töreksznek arra, hogy a visszatért helységek közül testvérközségeit válasszanak, amelyet aztán igyeksenek is gondozásukba venni. Kecskemét is így cselekedett. Most, a barackérés idején, a kecskeméti tűzharcos főcsoport elhatározta, hogy egy vagon barackot küld Kecskemét négy testvérközségének, Turjaremeté, Nagyturjaszög, Kisturjaszög és Hárs ungmegyei községnek. A határozatot gyors tett követte. A barack nyomban el is indult. Mondanunk sem kell, hogy elfogyasztása sem tartott sokáig.

Tömeges arzenámgerézés Szabolcsban. Fintor József agrár gazdálkodó családjának kilenc tagja súlyos mérgezési tünetek között megbetegedett. Valamennyiüket kórházba szállították, ahol Fintor egyik gyermeke meghalt. A gyermek holttestét felboncolták és beleiben arzént találtak. A nyomozás feltevése szerint a gazdálkodó házában csőrögefánksütéshez pezsgőpor helyett tévedésből arzént használtak.

Hetvenhat ruszin gyermek nyaral Kiskunfélegyházán. Kiskunfélegyháza kárpátjai testvérközségeiből 76 ruszin gyermeket lát vendégül kéthónapos nyaralásra. A gyermekek két tanítójuk vezetésével most érkeztek meg Kiskunfélegyházára, ahol a város vezetősége fogadta és megvendégelte őket. A gyermekeket ezután szétosztották a vendéglátó családok között, két tanítójukat pedig a helybeli tanítósg látja vendégül.

Megint betörték a csepeli római katolikus templomba. Július 21-én déltájt a csepeli római katolikus templom sekrestyéje feltedezte, hogy ismeretlen tettesek betörték a templomba, felzestették a perselyeket és behatoltak a sekrestyébe is. A sekrestyéből több kelyhet, különböző kegyesreket, arany és ezüst keszerveket vittek el. A kár összegét eddig nem sikerült megállapítani. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a templomfosztogatók közelekerítésére. Az eset annál nagyobb felháborítást keltett, mert Csepelen már egymás után tízonnégy betörték be a katolikus templomba és a rendőrség még egyszer sem tudta a tetteseket közelekeríteni. Nem lehetetlen, hogy most, tízendarmadszor sikerül.

Kalapácsos merénylet

Július 19-én borzalmas merényletet fedeztek fel a főváros egyik népszerű kirándulóhelyén, a Hüvösvölgyben. Brázik Mária 23 éves állás nélküli szobalányt valaki kétszer fejbevágta egy kalapáccsal, aztán a jobb combján három helyen összeszurkálta. A rendőrség megállapította, hogy a merényletet Hrindt Károly csepeppeszdő követte el, aki mint közveszélyes munkakerülő, rendőri felügyelet alatt áll.

A hüvösvölgyi borzalmas merénylet tettesét két éjjel és két napon át, több mint száz detektív hajszolta. Július 20-án éjjel 12 óra körül a pesthidegkuti csendőrrőrdő a hidegkúti erdő egyik padján eszméletlen embert talált. Megállapították, hogy a hüvösvölgyi merénylet tettese, Hrindt Károly az eszméletlen férfi, aki zsebkésével felvágta karján az ereit. A merénylet beismertó vallomást tett.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése július hó 31-én lejárt, hogy a csatlótt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek bekelteni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Égész évre	4 P

A VASÁRNAP kiadóhivatala, Budapest, V., Báthory-utca 21.

A Balatonba fulladt vitéz Dániel Béla őrnagy. Vitéz Dániel Béla őrnagy július 21-én Balatonakaratán a part menti sekély vízben fürdött, közben belelépett egy mly gödörbe. Miután a világháboruban szerzett sérülése következtében a jobb karja bna volt, nem tudott uszni, s mire észrevették, már megfulladt. Halálát édesapja, Dániel Sándor dr. kuriai bíró, fivére, Dániel Sándor dr. ügyvéd és kiterjedt rokonság gyászolja.

Felakasztották a kecskeméti baltás rablőgyilkost. A kecskeméti törvényszéknek ugynevezett sétáló udvarán július 21-én reggel 7 órakor végrehajtották a halálós ítéletet Laci Ferenc 43 éves napszámoson, aki 1935 december 31-én példátlan kegyetlenséggel baltával agyonverte özvegy Mészáros Vendelné, törvényszéki altiszt özvegyét és aztán a lakást kirabolta. Szuronyos fogházorok vezették elő az ítéletet. Felolvasták előtte a halálós ítéletet és a kegyelmi kérdés elutasításáról szóló döntést, majd az ügyész felszólította az állami végrehajtót, hogy teljesítse kötelességét. Pár perc múlva id. Bogárn János ítéletvégrehajtó jelentette, hogy az ítéletet végrehajtottá.

Vigyázzunk a fegyverre! A katonát, leventét, fegyverrel bánó embert mindig kioktatják, hogy toltetlen puská és revolver nincs. Mindig úgy kell velük bánni, hogy golyó lehet bennük. Akkor nem igen történhetik olyan szerencsétlenség, mint amiről róla alábbi hírnök szól. Dombiratos községben Baráth László kölcsönkérte ismerősétől, idősebb Tomenicska Károlytól a revolvért és amikor az átnyújtotta, Baráth kezében a fegyver csúszott és Tomenicska mellébe furdott. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. A vizsgálat folyik.

Ünnepi vonatok Szegedre. Az Államvasutak Igazgatósága közli, hogy július 29-én Budapestről, Nyiregyházaról, Debrecenről, Torokszentmiklósról, Szolnokról, Ceglédre, Tiszaföldvárról, Kunszentmártonról, Szentestől és Hódmezővásárhelyről; valamint július 30-án Budapestről, Győről, Érsekújvárról, Sarkadon, Gyuláról, Békéscsabaról és Hódmezővásárhelyről ünnepi vonatokat indít Szegedre.

SPORTHIREK

Július 23-ika nagy napja volt a magyar labdarugó sportnak. Első mérkőzését tartotta a KK-döntőben a két magyar vezető csapat, az Újpest és a Ferencváros. A viadalt a nagy hőségben is 20.000 ember nézte végig. A mérkőzés eredménye nagy meglepetést hozott:

a Ferencváros saját pályáján 4:1 arányú súlyos vereséget szenvedett,

amit az olasz bajnokcsapat legyőzőjétől senki sem várt. Bizonys, hogy ebben a mérkőzésben az Újpest asszjátéka erősen fölöté állt ellenfeleknek. Az eredmény teljesen megokolt. A két csapat újabb találkozására Újpesten lesz. Hogy betudja-e hozni a Ferencváros a három góljelnyt, az a jövő titka. Mindenesetre nehéz helyzetbe lesz.

Július 23-án bonyolították le az idei helyi törvénbajnokságokat. A verseny végén három holtverseny alakult ki. A három első (Bogáthy Erna, Horváth Kató és Varjaha Ilus) újra mérkőzött, s közülük egy találattal Bogáthy Erna került ki győztesen.

A magyar válogatott czezs nyolcas Mainzban, a versenyek első napján, az utazástól fáradtan, negyedik lett. Amikor azonban újra mérkőztek, ugyanazokat az ellenfeleket legyőzte és első lett.

Liegeben, a városon keresztül való nemzetközi úszóversenyen a fiatal magyar hosszútávoszó, Vörös Ferenc lett az első. Páhook István csak hatodik helyen végzett.

Július 23-án a margitszigeti sportuszodában mérkőzött Magyarország és Olaszország válogatott vízilabdacsapata. A magyar csapat csak hatalmas erőfeszítés után tudott 4:2-es győzelmet elérni. Hozzáérték kétségtelenül megállapították, hogy az olaszok a vízilabdában is előretörnek.

A Testnevelési Főiskola harminc-tagu csoportja vett részt a stockholmi versenyen, amelyet a svédturna megalapítóinak tiszteletére rendeztek. A magyar csapatnak kirobbanó sikere volt. Újra meghívták őket. A németekkel együtt fognak szerepelni.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves Reményi Mihály hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60. Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

Rövid
történet

A pillanاتفelvétel

Fordította: Vécsey Leó

A Hornsby-kastélyban történt gyilkosság örjási feltűnést keltett a környéken. Egy napon, este hét óra tájban állott koponyával, holtan találták a könyvtárszámban, íróasztala mellett a kastély urát, az egykor ismertnevű, öregedő sportférfit, Jack Hornsbyt. A jobb halántékán a pörköltszelű lyuk és a vékony vércsíki elárulta, hogy közvetlen közelből süttették rá a revolvert, pontosan azt a látszatot kelte, mintha öngyilkosság történt volna. A fegyver ott hevert a halott karosszéke mellett a szőnyegen, szintén olyan helyzetben, mintha az öngyilkos ejtette volna ki a kezéből.

A szép Mrs. Hornsbyt, aki délutáni látogatáson volt az édesanyjáról, azonnal értesítették a véres tragédiáról. A fiatal asszony nyomban hazatért a kastélyba, amely akkor már tele volt rendőrszettekkel, detektívekkel és riporterekkel. Az özvegy semmi felvilágosítást nem tudott adni a dráma hátteréről. Hornsby egészséges volt, gondtalan életű, az öngyilkosságra semmi oka sem lehetett.

Két körülmény volt különösen felhívó a holttest körül. Az egyik az, hogy Hornsby, amikor átlépte koponyával megtalálták, sárga kesztyűt viselt mindkét kezén. A másik, hogy vállsziára fűzve ott volt az ölében elmaradhatatlan apró fényképezőgépe. Hornsbyról mindenki tudta, hogy szenvedélyes műkedvelő fényképész, aki különösen sikerült pillanatifelvételéről volt híres. Az a legenda járta róla, hogy gépének zár-szerkezetére hangfogót szerelt fel és olyan ügyesen tudta elkantantani a gépet, hogy senki sem vette észre, amikor lekapta az illetőt. A képalapok egész sereg mulatságos pillanatifelvételét közölték, sportmunkázásokra, a közönség köréből elkaptak arccokról, véletlen mozdulatokról is, de szép számmal olyan utcai jelenetéről, ahol a gépen szereplő alakoknak sejtelmé se lehetett arról, hogy megörökítették őket a boszorkányos fényképezőlencsével.

Crampton felügyelő először a kesztyűket vette észre: — Érthetetlen, miért huzna kesztyűt az öngyilkos, mielőtt megrántaná a fegyver ravaszát — dörmögött magában. — Ez nevetséges feltevés! Egyébként sem úgy látom, mintha öngyilkos lenne... inkább öngyilkosságnak beállított gyilkosság. — Mondja, Collmann, találtak ujjlenyomatot a revolveren?

— Nem, uram, — felelte a fiatal detektív.

— A fegyver Hornsby tulajdona? — Nem! A revolver a barátjé, a szomszédos kastély tulajdonosé. Steven Howe az illető, éppen az imént kérdeztem ki és azt mondotta, hogy pár nappal ezelőtt Hornsby kölcsönkért tőle a revolvert. Mr. Howe különben itt van.

— Jól van! — bólintott a felügyelő. — Most aztán mi van a fényképezőgéppel? Volt benne valami felvétel?

— Igen, egy használatlan filmtekercs első képszeke készült el vele. A fényképező éppen most dolgozta ki a felvételt.

Crampton felügyelő elnevette magát:

— Ez az ördögös Hornsby talán az utolsó pillanatban észrevétlenül lekapta a gyilkosát. Ez ravallana.

— Nincs kizárva, felügyelő ur, mert annyi biztos, hogy a felvételt itt, ebben a szobában történt. Az inas kora délután tette be az új filmtekercset a gépbe és azóta Hornsby ki sem mozdult a könyvtárteremből. Pár perc múlva megláthatjuk a frissen előhívott képet.

— Nagyon helyes! — dicsérte meg a felügyelő fiatal segédjét. — Küldje be Mr. Howe-t.

A következő pillanatban nyulánk természetű, barnaarcu, igen jóváguza fiatalember lépett be a szobába. Szemében riadt zavar tükröződött.

— Meg tudná mondani, Mr. Howe, hol volt és mit csinált ma délután? — tette fel a kérdést a felügyelő.

— Howe vállat vont és valamit morgogott arról, hogy sétálni volt, kirándulást tett a környéken. Otári téára azonban már otthon volt a kastélyban.

Eközben Colmann még névves, víztől csepegő fényképfelvételt hozott be és vigyázva odaadta Crampton felügyelőnek, aki futó pillantást vetett a képre. Azután tovább kérdezett:

— Hogy került az ön revolvere az áldozathoz? — itt kissé megnyomta az „áldozat” szót. — Mikor és miért adta kölcsön neki?

— Ugyanazon sportklub tagjai vagyunk — hangzott a felelet. — Most hétfőn Hornsby elkérte tőlem a fegyvert valami lögyakorlatra... s azóta sem adta vissza.

— Jó barátságban voltak? — Régebben gyakran jártunk össze — felelte vontatottan a fiatalember —, akkor minden nap találkoztunk...

— S most? Beszéljen, Mr. Howe. — Most... ritkábban — Howe ismét vállat vont. — Eh... hm, nézze, felügyelő ur, mit kerlek? Megmondom őszintén. Hornsby féltékeny volt a feleségére... meggyanusította velem és én nemrégiben keményen megmondtam neki a véleményemet.

— Összeveszték?

— Hm, harag nem volt köztünk, de én érthetően kerültem a házát.

A felügyelő a segédjéhez fordult: — Collmann, hívja be Mrs. Hornsbyt.

Claire Hornsby könnyes sápadtsága ellenére is igen szép nő volt. Ragyogás és élet költözött a könyvtárszobába, amikor belépett.

— Foglaljon helyet, asszonyom.

Mrs. Hornsby leült a pamlagra Howe mellé, aki rajongó szemmel nézett rá. A felügyelő éles tekintettel vizsgálta az összeálló, szép párt.

— Ön gyilkolta meg Mitchell Hornsbyt! — kiáltotta rá hirtelen a fiatalemberre. — Miért tetten?

Claire halk sikoltással felugrott. Howe azonban a helyén maradt és csendesen rázta a fejét:

— Nem, felügyelő ur! Én nem gyilkoltam.

— De délután itt járt a házban.

Howe ismét tagadóan intett. Arca csupa nyugalom volt.

— Akkor hát mi ez?

A felügyelő a még névves fényképfelvéletet odatarotta Howe felé. Claire meglátarodott és eltakarta arcát. A fiatalember figyelmesen nézte a képet:

A fényképfelvétel a könyvtárszobát ábrázolta, ahol a kihallgatás folyt. Minden butor a helyén állt. S a háttérben, a nagy állótükrön tisztán látszott Steven Howe oldalról felvett alakja, amint felemelt revolvert az íróasztal felé irányítva.

— Mr. Howe — hangzott a felügyelő hangja — letartóztatom gyilkosság miatt.

Aznap késő este Colmann, a fiatal detektív, odafordult főnökéhez: — Engedje szabadon Howet, felügyelő ur. Nem ő a tettes.

A felügyelő felugrott:

— Mit beszél? Most, amikor teljes a bizonyítékláncolat, minden adat együtt van. Hogy gondolja ezt? A fénykép...

— A fénykép egy trükkfelvétel — legyintett a detektív. — Ez a Hornsby valahol titokban lefényképezte Howet, revolverrel a kezében. Ez nem volt nehéz dolog, hiszen hallotta, felügyelő ur, hogy egyazon klub tagjai voltak és lögyakorlaton vettek részt. A fényképfelvétel aztán magnagyította életnagyságra, ezt a képet betette a tükkörámba és így csinált felvételt a szobáról. A felvétel után az eredeti nagyított fényképet megsemmisítette. Pokoli ravasz terv.

— Ostobaság! Ha más bizonyítéka nincsen...

— De van — szakította felbe Colmann. — Nézze csak, felügyelő ur, ezt a tükkörbeli képet, akármilyen homályos, itt az alak mellett, a háttérben tornaszerek látszanak. Hol van itt tornaszerek a könyvtárteremben?... Nem, ez a felvétel a sportklub tornaterében történt. Hornsby betegesen féltékeny volt a feleségére, tudta, hogy az asszony el fogja hagyni őt Howe miatt... bosszút akart állni mindkettőjükön, amikor elhatározta, hogy ha az öngyilkossága árán is, de gyilkosság gyújtárába keveri vetélytársát.

— Jó, jó, eddig egybevág minden. De mit jelentenek a kesztyűk?

— Ez is a tervhez tartozott. Hornsby azért huzta fel, nehogy ujjlenyomatai elárulják a fegyver agyán...

Egy órával később Steven Howe olyan keményen megölette Colmann, hogy a detektív csontjai ropogtak bele.

— Maga volt az egyedüli, aki hitt az ártatlanságomban. Köszönöm, hogy megmentett!

Colmann ránézett:

— Téved, Mr. Howe. Nem az ártatlansága győzött meg... hanem magam is amatőr fényképész vagyok és tisztára képtelenségnek tartom, hogy valaki nyugodtan üljön a helyén és fényképezzen, amikor a tükkörben látja, hogy a vetélytárs felémelt revolverrel közeledik feléje. Nem, erre még a legszenvedélyesebb pillanatifelvétel-vadász sem képes.

Andris gazda, aki erősen alkoholist, betegesen fekszik és elhívják hozzá az ovsot, aki megvizsgálja és így szól:

— Andris gazda, figyelmeztetem, hogy hagyja abba a borivást, mert meghal tőle.

Andris gazda ránéz az orvosra és azt mondja:

— Doktor ur, inkább tőle, mint érte.

Találja ki!

Az alább közölt szavakból összetett szavak képezhetők. Ugy kell ezekből a szavakból az összeállókat kiválogatunk, hogy az összetett szó második tagja a következő összetett szó első tagja legyen. (Például: Párhaj, baj-társ, társ-szerző stb.). Kiindulás a „mező” szóból. A szavak a következők:

BÉR, HARC, KÉP, MESTER, MEZŐ, MUNKA, ŐR, TÁR, TER.

A levelezőlapra irt megfajtéseket a Vasárnapi szerkesztőségnek címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkészve érkező megfajtéseket nem vesznék figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfajtést küldenek, előfizetőlaborunk tagjai és előfizetési díjhatáruk nincs.

A Találja ki! eredményét a 34-ik számban közöljük. A 28-ik számban közölt Találja ki! megfajtése:

A reggel 6 órától este 6 óráig óránként 200 km. sebességgel állandóan a nap sugaraival szemben repülő pilóta 2100 km-nyi utat tesz meg. Pályája pontosan félkör alakú lesz. Leszállásakor a kiindulási ponttól délre, mintegy 1528 km 662 méternyire lesz.

Csodálkozva tapasztaltuk, hogy a felvétel kérdés nem keltett érdeklődést rejtvényfejtőink körében; mindössze egy megfajtés érkezett;

ifj. Horváth Ferenc (Nagyszakácsi) előfizetőnk címére könyvjutalmat küldtünk.

Nagy ember kis háza

Lord Bacon híres angol államférfi és bölcsész rendkívüli szerénységéről volt nevezetes. Erzsébet angol királyné, akinek kancellárja és kedve volt, egyik körútja alkalmával ellátogatott abba a faluba is, ahol Bacon azelőtt lakott, mielőtt magas állását elnyerte. Az uralkodónő látni akarta a házat, amit kancellárja fiatalabb korában építtetett magának s azóta sem alakítottatott át. Meglepetten szemlélte az igénytelen épületet s így szól Baconhoz:

— Az ön háza tulságosan kicsiny, a lord udvariasan hajolt meg s így válaszolt:

— Felség, ez a ház nekem éppen elég nagy volt. Hogy most nem az, Felséged az oka. Igen nagyvá lett engem a házumhoz.

A mi költőink

Milyen is vagy ...

Milyen is vagy hát te, érzetem?

Biz! Isten, magam sem ismerem!

Virus, dalol az egyik napon,

Borus s hallgatag a másikon,

Egyszer érzem, hogy arcom kígyul,

Hogy izmaim feszülnek vadul.

Néha ajkamra alig jön a szó,

As is oly nehéz, olyan fárasztó.

Van ugy, hogy képzelem messze jár,

Magasam, mint szirti sasmadár.

Máskor sötét szakadék fölött,

Fájó sóhaj s tövisek között.

Mily hatalmas is vagy képzelet!

Járod a földet és az eget.

Ha akarod, egy koldus vagyok,

S az ut porában fekvő koldulok.

Azután mint királyt trónra téves,

S lábam csokolja a szolgánép...

Máskor szánlak, te szegény világ!

S gyűlölte, te szörnyű kapzsiság!

Olyan vagy hát telkem énje te,

Mint az égnek futó fellege...

MOLNÁR FERENC (Csorna)

Üzenet

Lányok, lányok, alberti kis leányok,

Szépek vagytok, mint a nyíló virágok,

Napszókolta, szép oratók csókra vár,

Első csókért a második lesz az ár.

Lányok, lányok, alberti kis leányok,

Nemokára elmegegy majd hozzátok,

Kiválasztom a legszebbet páromnak:

Hogy elmondjam magamat is

boldognak.

MISÁK FERENC (Budapest)

Régi város Révkomárom

Régi város Révkomárom,

Fülcéjét gyakran járom.

Az aszfaltnak sok lány sürög,

De én azért

Házasadni nem készülök.

Nagy ott a fény, nagy ott a pompa,

Kit vennék én oltalomba?

Nem tudnám azt nézni győzni,

Aki csak szép,

De nem tud még sütni, főzni.

Jaj, de mégis egy lány akad,

Kinek ajkán róza fakad.

Kék nefelejt a szemében

Csupa élet,

Ég a munka a kezében.

Ott lakik a Dunaparton,

Meg is kérem, meg is tartom.

Egyszerű ház, tiszta lélek.

Oda menni,

Ott maradni nem is félek.

TÓTH ISTYÁN (Léva)

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hogyan lehet védekezni a hangyák ellen? A padló alól jönnek elő, pedig a lakás nem nedves, petroleummal, cukorral, élesztővel sikertelenül próbáltam. (G. G., Rákosszentimrély.)

Fellet: A hangyák sikeres kiirtásának alapfeltétele a fészék felkutatása. Ha a fészék a padló alatt van és ha petroleum, terpentin befecskendezése után se szűnik meg a baj, akkor nem marad más hátra, mint a padló felbontása, a bolnák szétváltása után a hangyanépek forró vízzel való leforrása. Egyes esetekben célt értek már úgy is, hogy litolt lyukakat furtak s azon át szénkegét (pigyzát, tüvészelyet) öntöttek bele, majd hirtelen beönték a lyukakat s a padló repesedett.

Kérdés: 1. Hol lehet venni jófafta házi nyulat, melyik fajta adja a legjobb húst? — 2. Árpából hogyan lehet házilag sört készíteni? (B. A., Pincelhy.)

Fellet: 1. Legjobb húst ad a házinyul-fajták közül a belga óriás. Ilyen fajtának tenyésztéssel kaphatók a következő címeknél: Bajó Sándor Rákosshegy, Akadémia-telep; Hornyák Antal Pestszentlőrinc, Ditrói u. 8; Marafók István Kispeszt, Wekerle-telep; Petrányi Pál Kispeszt, Turul-u. 9; Rákosi Károly Máriaremete, Gyulai Pál u. 27-29; ifj. Ráky József Budapest, Zirzen Janka-u. 10.572. hrsz. 2. Árpából házilag nem lehet megfelelő minőségű sört készíteni. Anyira különleges berendezéssel (csisztratók, párolok, hűtőt pincék, stb.) és olyan nagy tapasztalati tudás kell a sörgyártáshoz, hogy kár volna a próbálkozás fáradságáért.

VASÁRÉS PIAC

GABONATÖRSÉDE

Készárúpiac. Ujbuza, tisztavideki, kis-alföldi 77 kg-os 19.50-19.65, 78 kg-os 19.70-19.85, 79 kg-os 19.90-20.05, 80 kg-os 20-20.15, felsőtízal 77 kg-os 19.40-19.60, 78 kg-os 19.60-19.80, 79 kg-os 19.80-20.00, 80 kg-os 20.00-20.15, dunaiszközi 77 kg-os 19.40-19.60, 78 kg-os 19.60-19.80, 79 kg-os 19.80-20.00, 80 kg-os 19.90-20.10, fejérmegyei 77 kg-os 19.50-19.65, 78 kg-os 19.70-19.85, 79 kg-os 19.90-20.05, 80 kg-os 20.00-20.15, dunántúli 77 kg-os 19.50-19.65, 78 kg-os 19.70-19.85, 79 kg-os 19.90-20.05, 80 kg-os 20.00-20.15. **Ujrozs:** pestvidéki 13.40-13.50, más származású 13.55-13.70. **Újtakarmanyszárpa:** közepminőségű 15.00-16.00. **Zab:** közepminőségű, új 16.90-17.10. **Tengeri:** tisztánál 17.25-17.40.

Határidőpiac. Rozs: októberre: 14.30-14.32. **Tengeri:** augusztusra: 17.05-17.08; szeptemberre: 17.21-17.22.

Magpiac. Árak helyét vidéki vasutállomáson 100 kg-ként, minőség szerint: bíborherceg 55-62, szőcsbükikőny 42-43, csillagfirt, fehér, lapos 12.75-12.25, repce (olajgyári partítás) 24.25-24.50, expresszorsó, új 16.50-17.25, uradalmi lók mák, új 81-83 pengő.

Takarmány. Árak: réti széna Ia u. 6.60-7, IIa 4-6.50, lucernaszéna 7.50-8.80, zabosbükikőnyzéna 6.20-7.30, rozs-szalma 4.30 pengő métermázánként.

Abraktakarmanyszárpa. Árak kistenyben Budapest: árpakorpa 14.60, borsóhéj 13, buzakorpa 13.70-14.20, buzakarmanyszárpa 15.50-16, napraforgópogácsa 14.50, kókuszpogácsa 13.75-14.25, repcepogácsa 12-12.50, lenmagpogácsa 16-16.50, száritott répaszélet 12.50, rozskorpa 13.50, málsz 10, balliszt 45 pengő métermázánként.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Árak: Ia belföldi jármosökör (tarka) és beállítatlan való tino 54-58, Ia belföldi jármosökör (fehér) és beállítatlan való tino 55-63, 1 1/2 éves írsz 45-55, 1 1/2 éves tino 48-54, fiatal, írsz fejőstőke 70-95 fillér kg-ként.

Vágómarha. Árjegyzék elősúlyban: bíka, tarka Ia 60-64, IIa 49-58, IIIa 40-48, ökrök, magyar Ia 46-56, IIa 38-43, tarka Ia 70-72, IIa 50-68, IIIa 36-49, tehen, magyar Ia 42-50, IIa 36-40, tarka extrém 70-72, Ia 63-68, IIa 46-62, IIIa 36-45, növendék 40-62, kicsontozott való 22-35 fillér kg-ként.

Borjú. Árjegyzék elősúlyban: Ia 72-76, IIa 64-71, IIIa 56-62 fillér kg-ként. **Ló.** Árak: csikó 70-275, könnyebb kocsi (hintés és jukker, stb.) 625-700, ígás kocsi (nehéz nyugati fajta) 400-580, ígás kocsi (könnyű nyugati fajta) 300-480, számár 50-80, alárendelt ló 40-300, vágóló 50-165 pengő.

Juh. Külföldinek megfelelő Ia fiatal írjú, darabonként 50 kg súlyban 44-48, Ia fiatal bírány, páronként legalább 80 kg súlyban 50-55 fillér kg-ként, etetés-állítás után gazdasági mészálva, 3 kg súlylevonással.

Sertés. Árak: uradalmi zsirsertés, páronként 340 kg-on felül 103-104.50, 340 kg-on alul 90-102, szedettserbés, Ia 98-100, IIa 91-95, silány min. 84-89, öregsertés, Ia 85-94, IIa 78-82, angol lökésertés 98-100, angol sonkasertés, IIa 80-86.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 135-148, sózott 160-200, füstölt 170-240, ház 148-164, tepertő 160-220, sertészsír, heylbel 148-160.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrtplac árak: Marhabőr minden súlyban, magyar 105, tarka 115, bívalybőr 55, borjubőr hosszú lábbal 140-150, rövidlábú borjubőr 150-160, magaszgyapjas bírabőr 50-60, bírabőr 70-80 fillér zöld súlyban kg-ként.

Tojt. A toltkivétel terén lényeges változás nem történt. A belföldi irányrúak változatlanul a következők: Iaa Ruff 7-7.20, Ia Ruff 5-5.20, IIa Ruff 3.80-4, IIIa Ruff 2.50-2.60, hizott tojt 3.85-4.4, Ia foszított 5.20-5.30, IIa foszított 2.90-3, Ia pehely 11.40-11.50, IIa pehely 8.50-8.60, fehér kacsa 3.85-3.90, szürke kacsa 2.10-2.20 pengő, tarka csirke 27-35 pengő kg-ként.

Vad és vadhús. Özerinc 400-450, comb 220-290, többi része 30-100 fillér kg-ként.

Értelapiac. Harsna, nagyság szerint 210-400, ponty 140-240, kárász 120-140, compó 120-160 fillér kg-ként; rák darabonként 12-60 fillér.

Baromfi és tojás. **Éltőbaromfi:** Tyúk 200-330, csirke, rántani való 100-150, sítáni való 150-260, Leölt baromfi: Tyúk 150-200, csirke, rántani való 200-300, sítáni való 200-300, ruca, hizott 130-200, lud, hizott 230-200, libamáj nagy 50-1000, kist 300-650 fillér kg-ként. Tea tojás 10 darabig 8-9, főzőtojás 6-7.5, apró 6-8 fillér darabonként.

Tej és tejtermék. Teljes tej 30, lefőzött tej 10-12, aludtej 80-100, tej-szín 180-120, tejföl 110-120 fillér literenként. Centrifugált vaj 320-340, főzött vaj 280-320, teléntúró sovány 60-80, juhtúró 160-200, kevert túró 140-180, juhsajt 200-220, trappista 200-260 fillér kg-ként.

Zöldszeg Sárgarépa 4-12 (csomónként), petrezselyem 4-15 (csomónként), zeller 2-6 (darabja), kalarabé 2-6 (darabja), kákolí 5-10, vöröshagyma makói 10-16, közönséges 12-16, fokhagyma 16-32, csekló 12-24, fejeskáposzta 16-26, savanyított káposzta 26-36, kelkáposzta 14-26, vöröskáposzta 20-32, fejessaláta 3-10 (darabja), torma 40-120, burgonya, Gyllháza 12-14, nyári róza 12-14, Ella 10-12, tömött csiperkegomba 140-240, száritott 400-800, uborka, savanyítani való 14-24, nagy, salátának való 10-22, zöldborsó, apró hegyes 1-4 (db-ja), nagy, tültötti való 2-8 (db-ja), tök, főző 4-8, paradicsom 18-42, zöldbab 26-60, vajbáb 26-60, zöldborsó, hívelyes 30-70, sóska 18-28, paraj, tisztított 20-36, feketeterék 10-20 fillér kg-ként. Zöld tengeri darabonként 3-8 fillér.

Gyümölcs. Alma 16-48, körte 20-60, szilvaiz 120-160, gyümölcsiz 120-300, ringló, nemes 30-60, befőzni való 28-42, kajszimbarok 10-28, őszibarack, fehér 20-70, piros 20-100, ribizli 16-26, sárgadinnye, faj 30-100, kismérete 12-30, málna 56-88, dióbél 400-500, mogyoróhéj 40-520, héjazott mandula 400-640 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nemes 420-560, félédes 400-480, őzcsa 320-360, mák, kék 160-180, pergetett méz 180-200, kőmennyag 200-320, szin-szappan 96-120, közönséges 68-96 fillér kg-ként.

Bor. A borpiacra a helyzet változatlanul szállár, a szőlő tartós meleg időjárás a termésalkotásokat biztosítja. Kommerz bork Maligand-fokonként 2.8-3.4 filléres, jobb urasági tételek 35-40 filléres literenkénti áron cserének gazdát.

Szesz. A szeszgyedáruságnál e héten az összes szeszfélésekből, főként Itáli és motorszeszből élénk volt a forgalom, változatlan áron.

Gyümölcs-pálinka. A gyümölcs-pálinka-piac az ültetvényt e héten is esendés volt és főként kisebb tételekben volt

forgalom tartott áron. A törkölypálinka 3.70, seprőpálinka 3.75, eperpálinka 4.60-4.70, borpárat, magafokú 5.40-5.90, avinálási cölöka 3.75-3.85 pengőig terjedő áron kelt a 10.000 literfokonként (III. táblázat szerint), +3% forgalmi adó).

Időgen pénzek vételi és eladási ára. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1600-1620, dollár 340.70-344.70, kanadai dollár 332-337, hollandi forint 182.30-184.30 pengő. Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Cseh korona 7.50-11.80, lengyel zloty 61-63, szerb dinár 6.50-7.90, francia frank 9-9.20, román leu 2.60-3.46, bolgár leva 3-3.90, olasz lira 16.90-17.90, svájci frank 76.95-77.85 pengő. Ezekhez az árárhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Julius 31, hétfő: Bácsbokod, Devescser, Dunavecse (állatv.), Fadd, Galambok, Harkány, Jászárokszállás, Jászfényszaru (állatv.), Kapuvár, Kiskörös, Kiskunlacháza, Kölcse, Kutas, Magyaróvár, Mernye, Nagydorog, Sajtör, Szeged, Szendrő, Szentendre, Szigetvár (állatv.), Tarján, Tiszadob, Tiszánána Ujkécske. — **Augusztus 1, kedd:** Apc, Beled, Devescser, Dunavecse, Hőgyész (állatvásár), Jászfényszaru, Jászszentandrás, Nagyecsed, Nagykanizsa (havi), Örszentspéter, Szeged, Szigetvár, Szikszó (állatv.), Tab, Vásárosnamény (állatv.). — **Augusztus 2, szerda:** Jánosháza (állatv.), Kaposvár, Miskolc (havi), Nyírlugas, Rudabánya (állatv.), Sárospatak, Szomogyámsón, Szeged, Tapolca, Veszto. — **Augusztus 3, csütörtök:** Balatonfőkajár, Bánokszentgyörgy, Gyöng, Ibrány, Kiszombor, Marcaltó, Mezőtúr, Ónod (havi), Sártréutvári, Szeged, Tót, Tiszafüred. — **Augusztus 4, péntek:** Buj (állatv.), Mezőtúr, Süköd, Szeged, Tiszafüred. — **Augusztus 5, szombat:** Himesháza, Szeged, Vése.

Esetleges változásokról felelősséget nem vállalunk.

RADIO Budapest I.

VASÁRNAP, VII. 30.
8: Szózat. **Utána:** Hanglemek. 8.45: Hírek. 9: Unitárius istentisztelet. 10: Róm. kath. istentisztelet. 11.15: Görög-katolikus magyar istentisztelet. 12.20: Pontos idő, időjárás és vízállás. 12.30: Csélenyi József Petőfi versekre írt magyar nótákat énekel. 13.40: Cseh humorosok. 14: Hanglemek. 15: Előadás. 15.45: Fúvószenekar. 16.25: A „Paz Tim” tábor ünneppélyes megnyitása Gödöllőn. 17: Hírek szlovák és magyar orosz nyelven. 17.10: Szalonzene. 18.15: Vidám előadás. 18.50: Hangverseny Zenekar. 19.15: Hírek. 20.10: Jón a kegyelmes ur”. Bohózat. 21.40: Hírek, időjárás, sport. 22: Táncclemek. 23: Cigányzene.

HÉTFŐ, VII. 31.
12.10: Hanglemek. 13.30: Szalonzóna. 16.15: Diákféltóra. 17.10: „Petőfi halála”. 17.40: Cigányzene. 18.30: „Petőfi a katonán, a zöhdhajtókás sárgapitykés közege”. 18.50: Vita-előadás. 19.25: Molnár Anna hárfázik. 19.40: Kiss Ferenc Petőfi verseket ad elő. 20: A Turul együttes előadása. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Cigányzene. 23: Katonazene.

KEDD, VIII. 1.
12.10: Cigányzene. 13.30: Postászene. 16.15: „Felföldünk gyöngye”. 17.10: Szűdy Nándor zongorázik. 17.40: Képek Arad történetéből. 18.10: Szalonzene. 19.25: „Emlékezés vérré és dicsőségre”. 20.15: Komlthy Aladár versei. 20.35: „Az én rádiómuzsorom”. VII. — „Európai mozaik”. 22: Hanglemek. 23: Cigányzene.

SZERDA, VIII. 2.
12.10: Szalonzene. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféltóra. 17.10: „Videki fiúk

Mezőgazdasági rádió-előadások

BUDAPEST I.
Julius 30, vasárnap d. u. 3 óra:
„Időszerű gazdasági tanácsadó”.

BUDAPEST II.
Augusztus 1, kedd, d. u. 6.45 óra:
Mezőgazdasági félóra.
Augusztus 5, szombat, d. u. 7.30 ó:
Mezőgazdasági félóra.

elhelyezkedése a budapesti egyetemeken”. 17.35: Rendőrszenekar. 18.45: „A körpát-aljal fatemplomok építésete”. 19.25: Cigányzene. 20.20: Két egyfelvonásos: 1. Egy kis félreértés. 2. Szomszédok. 21.10: Lengyel énekesgyűjtés. 22: Emmer Jaap hegudtöl. 22.35: Táncclemek.

CSÜTÖRTÖK, VIII. 3.
12.10: Gasperek Tibor hegudtöl. 12.50: Oláhne Vajda Jula énekel. 13.30: Katonazene. 16.15: „Vendéglátás a lánycsuház”. 17.10: „Mentsük meg Rákóczi kőpalmáját”. 17.35: Nőpessy Lucia magyar nótákat énekel. 18.45: „Petőfi, az újságíró”. 19.25: „Hangoképek a cserkészlányok első világhátról”. 19.50: Hanglemek. 20.10: „Ideális bérgyalomb”. 20.40: Operaház zenekar. 23: Cigányzene. 23: Szalonzene.

PÉNTEK, VIII. 4.
12.10: Szimfonikus Zenekar. 13.30: Jazzenekar. 16.20: Diákféltóra. 17.10: Hanglemek. 17.30: „A németalföldi poldervidék”. 18.15: Szalonzene. 18.45: „Knut Hamsum nyolcvan éves”. 19.25: Cigányzene. 20.20: A szegedi ünnepi játékok keretében az „Aida” közvetítése. Dalmi. Zenedt szerzte: Verdi. 21.50: Hírek, időjárás. **Utána:** Csevegés a szabadteri játékok műhelytitkairól.

SZOMBAT, VIII. 5.
12.10: Sallak Pál énekel. 13.30: Hanglemek. 16.15: Mesék. 17.10: I. sz. részecsoport műsora. 17.40: „A rádió postája”. 18.10: Jazz-zenekar. 18.45: Csevegés. 19.25: Hanglemek. 20: „Hogyan élelmézik milliók fővárosunkat”. 20.30: A „Cigánybáró” közvetítése a margitszirti Szabadtéri Szánpadról. Operett. Iria Jókai Mór regénye nyomán Schnitzer. Zenedt szerzte: Strauss János. 21.40: Hírek, időjárás.

Budapest II.

Vasárnap, VII. 30. 11.25: Dalárda. 15.05: Hanglemek. 19.30: Felfolvasás. 20: Hírek. 20.20: Hanglemek. 20.50: Előadás. 21.20: Zongora-hegudtöl. 22: Időjárás. — **Hétfő, VII. 31.** 19.40: Hárfá. 20: Hírek. 20.20: Előadás. 20.50: Hanglemek. 21.30: Időjárás. — **Kedd, VIII. 1.** 18.45: Előadás. 19.30: Felfolvasás a malátról. 20: Hírek. 20.20: Ének. 20.50: Felfolvasás. 21.15: Cigányzene. 22: Időjárás. — **Szerda, VIII. 2.** 19.30: Felfolvasás. 20.20: Hanglemek. 21.10: Felfolvasás. 21.40: Cigányzene. 22: Időjárás. — **Csütörtök, VIII. 3.** 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Cimbalom. 20.50: Hanglemek. 21.10: Cigányzene. 21.35: 166. 20: Hírek. 20.20: Cigányzene. 20.50: Táncclemek. 21.40: Időjárás. 21.50: Hanglemek. — **Szombat, VIII. 5.** 19.30: Felfolvasás. 20: Hírek. 20.20: Táncclemek. 20.50: Felfolvasás. 21.20: Szalonzene. 21.50: Időjárás.

KIADÓTULAJDONOS:
FALU MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés a thörvényesen védett Rákosshegyi baktériumból

nálkbi. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULITZKY OTTÓ** Budapest, VII, Dohány-uca 34, Hsz. 2
Árak: Demionnal át Budapest
3 4 6 8 10 15 20
370 480 710 910 1080 1610-2120
Tanulási prospektus e lap olvasóinak ingyen!